

30
ROČNÍK 14

3. června 2005

V ČÍSLE:

Jarmark chemie, fyziky a matematiky – tentokrát na Horním náměstí • Držitelé všech ocenění literární soutěže se stali studenti Filozofické fakulty • Buněčné regulátory: klíčový význam pro živou buňku • Diskuse, názory, ohlasy

Za účasti rektorky UP prof. J. Mačákové a děkana PŘF UP prof. L. Dvořáka bylo v budově „E“ v areálu Šlechtitelů 11 v Olomouci-Holici 25. 5. slavnostně otevřeno nové pracoviště Přírodovědecké fakulty UP. Jeho součástí jsou prostory učeben Biologického centra PŘF UP, Katedry biochemie - oddělení molekulární biologie, Laboratoře růstových regulátorů a Centra pro výzkum nanomateriálů.

(Více informací níže.)

-red-, foto -tj ▶

Akademický senát UP zvolil nového předsedu

■ V konkurenci dvou dalších kandidátů se novým předsedou Akademického senátu UP pro funkční období 2005–2008 stal 25. 5. 2005 **doc. R. Kubínek (PřF)**. Těsně po svém zvolení poděkoval za důvěru těch senátorů, jež svůj hlas v tajné volbě dali právě jemu, důvěru ostatních se podle svých slov pokusí získat především konstruktivním jednáním. O novém předsedovi AS UP rozhodlo až losování ve třetím kole voleb.

Na prvním zasedání nově zvoleného AS UP našli senátoři ve svých řadách tři kandidáty na předsednickou funkci: doc. J. Štefanides (FF), doc. R. Kubínek (PřF) a prof. J. Riegerová (FTK) s navrhovanou kandidaturou souhlasili.

Potřebnou nadpoloviční většinu kladných platných hlasů neobdržel v prvním kole ani jeden z kandidátů; do druhého kola postoupili doc. R. Kubínek, který získal v prvním kole volby osm hlasů, a doc. J. Štefanides se sedmi hlasy. Protože ani v druhém kole nezískal žádný z kandidátů dostatečný počet hlasů, rozhodl o předsedovi – v souladu s Volebním a jednáním řádem AS UP – los.

Volba prvního a druhého místopředsedy proběhla podle ustanovení, jež odpovídají volbě předsedy AS UP. Z řad akademických pracovníků byl – také ve třetím kole (tedy losem) – zvolen Mgr. J. Langer, Ph.D. (PřF), z řad studentů uspěl v prvním kole posluchač PF UP M. Hodulík.

-map-

Jedna z cen Učené společnosti ČR putuje do Olomouce

■ Za výzkum biochemie enzymů u rostlin byl oceněn **doc. M. Šebela, Dr.**, z Katedry biochemie PŘF UP Cenou Učené společnosti ČR mladému vědci do 35 let. Cenu převzal z rukou předsedy společnosti dr. J. Grygara 16. 5. 2005. Medaili Učené společnosti ČR za zásluhy o rozvoj vědy získal zakladatel české imunologie a mikrobiologie prof. C. John, DrSc., za vědecké výsledky v matematice byl oceněn Ing. I. Hlaváček, DrSc., a ve fyzice RNDr. V. Petříček, CSc. Učená společnost ocenila také jedenáct středoškolačů za práce v různých oborech.

Z bývalé haly pro údržbu vyrostlo moderní technologické centrum Přírodovědecké fakulty

■ Špičkové výukové a výzkumné centrum, vybavené nejmodernějšími technologiemi, otevřela 25. 5. 2005 Přírodovědecká fakulta UP v areálu Šlechtitelů 11 v Olomouci-Holici. Pracoviště využijí zejména studenti biologických oborů (biochemie, molekulární biologie), působí tu také akreditovaná laboratoř pro práci s geneticky modifikovanými organismy, kde se mimo jiné klonují kvasinky, rostliny a bakterie.

Podle proděkana fakulty prof. I. Fréborta, Ph.D., umožní pracoviště přijmout více studentů na biologické a chemické obory, zkvalitní výuku a přinese možnost nových experimentů.

Mezinárodní setkání studentů ošetrovatelství v Olomouci

■ Ve dnech 4.–5. 5. se v prostorách Teoretických ústavů LF UP v Olomouci sešlo 25 studentů ošetrovatelského managementu Fachhochschule Jena (Německo) a profesor Scupin a G. Bekel, Soz. Wiss., se studenty magisterského navazujícího programu „Dlouhodobá ošetrovatelská péče u dospělých“ LF UP. V prvním dni dopoledne vyslechli studenti přednášky prof. Scupina, G. Bekela, Soz. Wiss., prof. Gladkého, PhDr. Voděšila a PhDr. R. Halmo, zaměřené na otázky

Vedení fakulty využilo pro nové pracoviště nevyužitou halu bývalého výzkumného ústavu šlechtitelství. Stavba začala v listopadu loňského roku a skončila letos v dubnu. Celková částka za přestavbu dosáhla 10 milionů korun, z toho čtvrtina šla z centrální pokladny univerzity, zbytek zaplatila PŘF UP. Centrum vzniklo na základě našich úspěchů v grantových projektech, zdůraznil prof. I. Frébort. Dalších pět milionů stálo vnitřní vybavení, které bylo hrazeno také z grantových prostředků. V budově je na všech pracovištích vysokorychlostní internet, centrální rozvody dusíku a další špičkové technologie, které řadí centrum ke špičce v zemi i Evropě.

-red-, -tz-

zdravotnických systémů a stavu ošetrovatelské vědy v Německu, USA a ČR. Odpoledne pak němečtí studenti diskutovali spolu s českými studenty ve dvou workshopech na témata *Které ošetrovatelské systémy užívá praxe v Německu a v České republice? V čem spočívají jejich přednosti a nedostatky? Užívá a potřebuje ošetrovatelská praxe ošetrovatelskou teorii?* Den byl uzavřen posezením v pohostinných restauračních zařízeních Olomouce, kde intenzivní výměna názorů a zkušeností studentů pokračovala. Druhého dne si němečtí studenti prohlédli některé kliniky a oddělení FN Olomouc a spolu s českými studenty vyslechli přednášku prof. Scupina na téma *Ošetrovatelský management nebo management v ošetrovatelství*. Odpoledne navštívili němečtí studenti hospic na Svatém Kopečku u Olomouce.

(Další informace viz str. 6.)

-red-

Dokončení na str. 6

Jarmark chemie, fyziky a matematiky – tentokrát na Horním náměstí (aneb Jak to ty děcka baví...!)

■ Již pátým rokem pořádala naše univerzita *Jarmark chemie, fyziky a matematiky*. Po čtyřech ročnících na Vystavišti Flora byl letos 27. a 28. 5. tam, kde bychom jarmarky hledali – na náměstí přímo před radnicí. Studenti a učitelé z Přírodovědecké fakulty UP dopřáli dětem radost ze soutěže a umožnili jim zkusit různé experimenty na vlastní kůži: *Kdo se odváží nechat si zapálit střelnou bavlínu na ruce? Co s vámi udělá setrvačnick – rotující kolo z bicyklu, když se snažíte pohnout jeho osou a stojíte na otáčivé plošině? Co se stane s kouskem ovoce, když ho na chvílku ponoříte*

do kapalného dusíku a jaké to je, když vám kapalný dusík teče po ruce? Od pátečního dopoledne, které patřilo hlavně školním výpravám, do sobotního odpoledne mohli zájemci zhlédnout tu „pravou“ tvář vědátorů – zjistit, že jsou to ve své podstatě hlavně hračkové, a nikoli pouze roztržití sepišovatelé grantových přihlášek. Velká nabídka atrakcí pod stánky a stany zahrnovala matematické

hlavolamy a testy, hraní s chemikáliemi i fyzikální experimenty a soutěže o sladké odměny. Nešlo jen o akci naší školy – chemický stánek se pochlubila i Ostravská univerzita a skvělou úroveň měla i fyzikální prezentace studentů hejčínského gymnázia – jejich octová raketa podávala opravdu úctyhodný výškový výkon.

Po předchozích ročnících se *Jarmark chemie, fyziky a matematiky* stal vyhledávanou akcí, na kterou se svými učiteli zaměřily třídy i z velmi vzdálených škol. Kromě toho však organizátory potěšil i zájem lidí, kteří mají popularizaci vědy ve své profesi: na náš *Jarmark* se přijeli podívat i didaktici z MFF UK

či vedoucí oddělení chemie z Národního technického muzea.

Přestěhovat se zpod bezpečného přístřeší pavilonu A na volnou plochu náměstí bylo poněkud riskantní, počasí přece nemuselo vyjít, neměli z toho pořadatelé strach? *Trochu taky, museli jsme ale řešit další věc, říká doc. R. Kubínek (vedoucí Katedry experimentální fyziky PřF), organizátor za fyziku. Exponáty bylo třeba na náměstí dovést a nachystat už ve čtvrtce večer, a tím pádem jsme museli ze studentů postavit hlídky – donesli si spacáky a do rána se pak střídali na stráž u našich pokladů. Aby to hlídkování nebylo moc fádni, hrál jim doc. Kubínek spolu s RNDr. J. Molnárem (proděkan PřF pro studijní, sociální a pedagogické záležitosti) – hlavním organizátorem matematické části – dlouho přes půlnoc na housle a kytaru kousky ze svého country-zásobníku. Jak to ty děcka baví, to je*

nádhera, číší mu z očí nadšení při pohledu na tláčenici u stánků s vědou...

Počasí nakonec *Jarmarku* přeje, do náměstí se plnou silou opírá sluníčko. K poledni už ze studentů jen leje. Pedagogický doprovod ale může ocenit další atrakci – matematické záškolili svou sekretářku, takže žiznivým zájemcům může načepovat pohár Litovle. *Myslím, že příště by to mělo být zase na náměstí, říká L. Müller (student PGS na Katedře analytické chemie), který má na starosti chemickou část Jarmarku a přidává se i prof. J. Ševčík, proděkan PřF pro vědecké a výzkumné záležitosti: Radnice nám vyšla vstříc, poskytla nám zázemí a pomohla i finanční dotací. Řeč se stáčí i na případnou stálou expozici „osahatelných“ experimentů – po vzoru „parků vědy“, kde si mohou žáci, studenti i veřejnost vlastníma rukama vyzkoušet, jak naše přírodní zákony fungují. Bylo by to náročné, ale taková investice by se nám měla za šest, sedm let vrátit. Když děti poznají, že věda je hlavně hra, a ne jen školní dril, přijdou k nám sem po čase jako studenti, svěřuje se se svou strategií prof. Ševčík.*

Doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PřF, foto autor a -tj-

Doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PřF, foto autor a -tj-

Doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PřF, foto autor a -tj-

Doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PřF, foto autor a -tj-

Seminář k zahájení činnosti Projektového servisu UP

■ V úterý 17. 5. pracovnice Vědeckotechnického parku (VTP) UP, Mgr. H. Štoselová a Mgr. G. Pokorná, informovaly zájemce o nové službě VTP – *Projektovém servisu*. Všichni víme, že zdroje Evropské unie by měly být vydatnou součástí příjmů univerzitních pracovišť, ne všichni se však dokážeme ve spletné nabídce podpor orientovat, správným způsobem podat správný projekt a vést pak jeho administrativu. Jak by nám mohl *Projektový servis* pomoci? Ideální stav: akademický pracovník dostane nápad na nějaký směr výzkumu, zlepšení pedagogického procesu atd. a *Projektový servis* mu zjistí, jaké typy grantů jsou v tuto chvíli k dispozici, pohlídná termíny, vyřídí formality podání přihlášky a v případě úspěchu se stará o všechno papírování kolem. Jakou práci to obnáší a co to stojí? Jaké výhody a zisky to může přinést katedrám i jednotlivcům? Na semináři jsme dostali odpovědi nejen na tyto otázky, ale dozvěděli se mnoho zajímavého i o dalších aktivitách VTP: k čemu má být a jak funguje *Podnikatelský inkubátor*? Co udělat, když mám nápad, na jehož základě bych chtěl založit novou firmu? Jak nám může VTP pomoci s podáním patentové přihlášky? Co je a co dělá *Centrum aplikovaného výzkumu*? Kdo to všechno platí? Pokud vás podobné věci zajímají, stojí za to informovat se u pracovnic VTP, domluví si s nimi seminář či školení, případně navštívit webové stránky VTP na www.vtpup.cz.

Doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PřF UP

Koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů

■ V pátek dne 20. 5. 2005 se od 19 hodin rozezněla Kaple Božího Těla Uměleckého centra Univerzity Palackého hlasy Pěveckého sdružení moravských učitelů. Koncert byl věnován zaměstnancům Filozofické fakulty UP. Pěvecké sdružení předneslo pod vedením pana Lubomíra Mátyla díla, která byla záměrně připravena pro uvedení v prostoru Kaple Božího těla. V programu se objevila jména: Giovanni Pierluigi da Palestrina, Tomas Luis de Victoria, Jacob Gallus-Handl, Kryštof Harant, Josef Bohuslav Förster, Bohuslav Martinů, Leoš Janáček, Antonín Dvořák a Eugen Suchoň.

Alespoň dvě upřesnění z mnoha možných. Umění renesanční polyfonie, jež dodnes zaznívá na většině vokálních koncertů, se výrazně rozvinulo v XVI. století po tridentském koncilu zásluhou italských mistrů. Díky Palestrinově reformě došlo k ideální syntéze hudby a slova; pro skladby období polyfonie jsou příznačné složité mnohohlasé melodické linky. Duhovní zpěv reprezentují v té době oblíbené hudební formy mžeto a mše.

Bohuslav Martinů patří nesporně k největším českým skladatelům 20. století. Většinu života prožil v cizině. Zdálo by se, že dlouhé odloučení od vlasti jež

české hudbě odcizí, avšak opak je pravdou; jak běží čas, stále intenzivněji se v jeho skladbách objevuje touha po domovu.

PSMU založil v roce 1903 pedagog a sborníř Ferdinand Vach ze studentů a absolventů kroměřížského Pedagogia, aby tím uskutečnil svůj životní program – povýšit dobové sborové zpívání na profesionální úroveň hudby instrumentální. Za více než 100 let uspořádalo PSMU přes tři tisíce koncertů, koncertovalo takřka ve třiceti zemích světa. Čestnými členy PSMU jsou nejen prezidenti TGM, Edvard Beneš či Václav Havel, ale také hudební skladatelé, vědci, literáři a výtvarníci – příkladem Alfons Mucha či Jiří Kolář.

Je potěšující, že Pěvecké sdružení moravských učitelů do svého letošního turné zařadilo Filozofickou fakultu UP a svůj pěvecký um věnovalo zaměstnancům Filozofické fakulty.

Děkan Filozofické fakulty UP v Olomouci děkuje všem zaměstnancům za pedagogickou a odbornou práci v akademickém roce 2004/2005, za šíření dobrého jména Filozofické fakulty UP.

I. Barteček, děkan FF UP

V Olomouci přednášeli odborníci z oblasti moderních komunikačních technologií

■ CESNET, z.s.p.o., Praha a Centrum výpočetní techniky UP byly organizátory konference s názvem *Širokopásmové sítě a jejich aplikace*, kterou 24. 5. v aule PF UP zahájili (na snímku zprava) Ing. J. Gruntorád (CESNET, z.s.p.o.), Ing. J. Jirka, kvestor UP a RNDr. F. Zedník, ředitel CVT UP.

Byla určena manažerům, projektantům a správcům počítačových sítí organizací a firem, které využívají moderní komunikační prostředky pro podporu svých automatizovaných informačních systémů a aplikací typu internet/intranet v prostředí počítačových sítí s vysokou přenosovou rychlostí. Autory příspěvků přednesených k hlavnímu tématu konference (*Technologie širokopásmových sítí, metropolitní sítě, IP telefonie, videokonference, bezdrátové sítě a LAN, speciální připojení a služby širokopásmových sítí*) byli odborníci významných výrobců a dodavatelů datových komunikačních systémů v České republice a také českých vysokých škol, kteří se podílejí na výstavbě a provozu vysokorychlostní akademické sítě ČR –

CESNET2. Součástí dvoudenního jednání byla i prezentace moderních technologií a jejich aplikací od většiny zúčastněných firem.

Podle informací ředitele CVT RNDr. F. Zedníka se konference zúčastnila více než stovka odborníků z celé České republiky, především zástupci vysokých škol, ale i komerční sféry a orgánů státní správy, kteří v závěru vysoce zhodnotili odbornou úroveň celé akce. Jejím výstupem je i sborník přednesených sdělení, jehož zpracování do digitální formy se připravuje.

Sdružení CESNET založily vysoké školy a Akademie věd ČR v roce 1996. Jeho hlavním cílem je provozovat a rozvíjet páteří akademickou počítačovou síť ČR. Současná generace této sítě se nazývá CESNET2 a nabízí na páteřních trasách přenosové rychlosti v řádu gigabitů za sekundu. Rozvoj sítě vyžaduje, aby CESNET věnoval značnou pozornost výzkumu a vývoji v oblasti pokročilých síťových technologií a aplikací, které je využívají.

-mav-, foto -tj-

Slyšet jinak na festivalu Expozice nové hudby

■ Již od roku 2002 jsou čtenáři Žurnálu průběžně informováni o jednotlivých akcích projektu *Slyšet jinak*, který od téhož roku realizují společně Katedra hudební výchovy PdF UP, Hudební fakulta JAMU v Brně a Universität für Musik und darstellende Kunst Graz. Tento projekt nabízí možnosti, jak rozšířit tradiční výuku hudební výchovy na všech stupních škol v oblastech improvizace a kreativity a jak žáky motivovat a inspirovat k bezprostřednímu přístupu k hudbě odlišných kultur, menšinových skupin, k současné hudbě a její tvorbě.

Ve dnech 18.–22. 5. se projekt na přání pořadatelů poprvé představil v Brně jako součást festivalu *Expozice nové hudby*. Ke spolupráci byly vyzvány brněnské základní a střední školy: ZŠ Brno – Hamry, Waldorfská základní škola Brno a Biskupské gymnázium Brno. Společným cílem týmu *Slyšet jinak*, učitelů a dětí jednotlivých tříd uvedených škol bylo v průběhu tří vyučovacíh hodin hudební výchovy připravit samostatné hudební kompozice, v nichž by děti byly nejen interprety, nýbrž i skladateli. Vlastní kompozice pak vznikaly při společném hledání optimální podoby tvaru, který byl limitován pouze svojí délkou – deset minut. Aby společné východisko bylo pro všechny co nejpodobnější, jako hudební nástroje byly zvoleny předměty denní potřeby (vařečky, pokličky, míče, elektrikařské izolační hadice, PET láhve...). Pouze rámcově naznačený prostor dětí využily k vlastnímu naplnění včetně jeho závěrečné prezentace v rámci nedělního dopoledního koncertu v Loutkovém divadle *Radost*.

Projekt *Slyšet jinak* na festivalu *Expozice nové hudby* finančně podpořilo Ministerstvo kultury ČR, Statutární město Olomouc, Statutární město Brno, Nadace Český hudební fond, Hudební nadace OSA, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a Hudební fakulta Janáčkovy akademie múzických umění v Brně.

-js-, foto -vz-

Užší spolupráce Pedagogické fakulty se základními školami

■ Cílem vzdělávání budoucích učitelů na Pedagogické fakultě UP je připravit studenty/studentky pro vykonávání učitelské profese, a to jak po stránce odborné v předmětech podle zvolené aprobace, tak po stránce pedagogicko-psychologické. Nedílnou součástí studia budoucích učitelů je též praktická příprava na toto povolání.

Tak začíná první odstavec Smlouvy o spolupráci mezi Pedagogickou fakultou UP v Olomouci a ZŠ Holečkova 10, ZŠ Hájkova 4, ZŠ Dr. Milady Horákové, Rožňavská 21 a ZŠ Tererovo náměstí. Smlouvy podepsal prof. F. Mezihorák, CSc., a ředitelka a ředitelé jmenovaných škol v květnu 2005.

Při následném neformálním rozhovoru mezi členy vedení PdF a ředitelkou a řediteli škol se v přátelské

atmosféře shodly všechny zúčastněné strany na tom, že ve smlouvě jsou obsaženy body, které mohou být přínosem pro Pedagogickou fakultu i pro základní školy. Pedagogická fakulta nabízí především poradenskou a výukovou činnost, studentům PdF umožní činnost v rámci mimoškolních aktivit a uspořádá každoročně seminář pro učitele fakultních škol. Fakultní školy umožní mj. studentům i učitelům Pedagogické fakulty pedagogické praxe, vedení kroužků, hospitace, výzkumná šetření, besedy, spolupráci na grantech, diplomových pracích apod.

Přejme takové spolupráci hodně úspěchů! Mgr. J. Poláková, Ph. D., Katedra německého jazyka PdF UP, foto archiv katedry

Držitelé všech ocenění literární soutěže se stali studenti Filozofické fakulty

■ V olomouckém Centru Aletti se 24. 5. uskutečnil slavnostní akt vyhlášení vítězů 11. ročníku veřejné literární soutěže pro studenty Univerzity Palackého. Ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit mj. i tvůrčím dialog s posuzovateli jejich prací vyhláší tuto soutěž každoročně rektor UP. Letos – i přes literární zápolení studentů různých fakult UP – „posbírali“ veškerá ocenění posluchači Filozofické fakulty.

V kategorii **poezie** obsadil z celkového počtu 21 soutěžících 1. místo J. Charvát, posluchač 2. ročníku FF UP (na snímku), 2. místo získala J. Rušínová, studentka 4. ročníku FF UP, třetí místo přírka porota J. Jílkovi, taktéž posluchači 4. ročníku FF UP. Ve zmiňené oblasti bylo letos uděleno i čestné uznání, jehož držitelkou se stala studentka 2. ročníku téže fakulty olomoucké univerzity V. Žyková.

V kategorii **proza** vybírala porota z 16 literárně zdatných studentských účastníků: 1. místo obsadil opět J. Charvát, student 2. ročníku FF UP, 2. místo získal T. Chalupa z 5. ročníku fakulty a v pořadí 3. místo vybojila taktéž studentka FF UP tentokrát 3. ročníku, Z. Zemanová. I v této kategorii bylo uděleno čestné uznání – obdržela jej posluchačka 1. ročníku FF UP D. Gawrecká.

Oblast **dramatu** letos zastupovaly dvě soutěžní práce, z nichž jednu se porota rozhodla ohodnotit čestným uznáním (loni ani předloni cena nebyla udělena). Čestné uznání získal opět posluchač FF UP (5. ročník) V. Kracík.

Studenti, jež se soutěže zúčastnili, měli předložit 5 až 10 textů z oboru poezie, v oboru proza (povídka, novela, esej) text v rozsahu do 30 stran, soutěžili-li v oboru drama, text hry. Soutěžní celky ve jmenovaných kategoriích hodnotila odborná porota jmenovaná rektorkou UP v následujícím složení: Mgr. E. Gilk, Ph.D. (předseda), Mgr. J. Kolářová, Ph.D., Mgr. J. Vrajová, Ph.D., (členové Katedry bohemistiky FF UP) a prozaik a externí učitel Katedry bohemistiky FF UP Ing. A. Bajaja. Slavnostním udlílením cen – mj. spojených i s finanční odměnou – provázal PhDr. P. Hanuška, Ph.D.

-map-, foto -tj-

Další možnost hodnocení výuky studenty

Opět se otevírá hodnocení výuky studenty přes STAG – viz studijní agenda STAG. Studenti mohou hodnotit v termínu od 23. 5. do 16. 9. 2005.

AFO 2005 se setkává s velkým zájmem filmařů

■ Jubilejní čtyřicátý ročník mezinárodního filmového festivalu Academia Film Olomouc (AFO) se setkává s velkým zájmem filmových tvůrců. K 11. květnu, tedy čtrnáct dnů před uzávěrkou, sekretariát festivalu registroval přes 80 přihlášených pořadů.

Zájem projevují především tvůrci ze zahraničí – z evropských států Velká Británie, Německo, Švýcarsko, Francie, Španělsko, Irsko a mnohé další. Své dokumenty přihlásili i dokumentaristé ze Spojených států, Kanady, Brazílie, Číny, Izraele, Jihoafrické republiky a Austrálie. Do soutěžní přehlídky se také zapojí obě české vysoké filmové školy (FAMU, Vysoká škola filmová v Písku) a několik nezávislých producentů.

Většina přichozích dokumentů by se dala charakterizovat názvem bloku z loňského roku – *V hlavní roli: Člověk*. Organizátoři předpokládají, že letos bude výběrová komise posuzovat o polovinu pořadů více než loni, kdy se přihlásilo 98 snímků. Ke zvýšenému zájmu o festival přispělo zejména zrušení registračního poplatku ve výši 800 korun a aktivnější oslovení tvůrců. Největší počet přihlášených registruje tradičně sekretariát festivalu těsně před uzávěrkou přihlášek.

V polovině června zasedne výběrová komise, která zařadí 40–45 hodin z přihlášených dokumentů do soutěžní přehlídky. Vítězné snímky pak vybere pětičlenná porota tři dny před začátkem festivalu, který letos odstartuje první říjnovou nedělí. Zdroj: <http://www.afo.cz/cz/aktuality/> (tisková zpráva z 18. 5.)

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Česká hematologická společnost ČLS JEP,
Společnost pro transfúzní lékařství ČLS JEP,
Česká asociace sester, Hemato-onkologická klinika
LF UP a FN Olomouc, HAIMAOM – nadace
na podporu transplantace kostní dřeně
pořádají

XIX. hematologické dny s mezinárodní účastí,

kteří se uskuteční pod záštitou rektorky UP prof.
J. Mačákové, CSc., děkana LF UP prof. Z. Koláře,
CSc., ředitele FNO doc. J. Vomáčky, PhD.,
a primátora města Olomouce Ing. M. Tesaříka
ve dnech **15.–18. 6. 2005**
v prostorách Klášterního Hradiska Olomouc.

Pod záštitou evropského komisaře pro vzdělávání,
kulturu a vícejazyčnost J. Figela, ministryně školství,
mládeže a tělovýchovy P. Buzkové, primátora Prahy
P. Běma a starosty Prahy 6 T. Chalupy
pořádá České vysoké učení technické v Praze

Evropské setkání studentů.

Praha, areál Strahovských kolejí, **11.–16. 9. 2005.**

V rámci setkání se uskuteční diskusní fóra studentů
(otázky mobility studentů; evropský vzdělávací
prostor; Boloňská deklarace; věda a výzkum a účast
studentů; spoluúčast studentů na chodu univerzity;
studenti a víra aj.), sportovní a kulturní akce.

Příhlášky k účasti na studentském setkání zasílejte
nejpozději do 15. 6. 2005 na e-mailovou adresu
vaculikova(at)suz.cvut.cz nebo faxem na č. +420 234
678 378.

Více informací viz <http://www.upol.cz/zpravy/aktuality/zprava/article/169/493/>.

Stipendia v Austrálii

Austrálie nabízí studentům z Evropy tři druhy stipendií:

– **Endeavour Research Fellowship** je stipendium určené pro studenty na magisterském studiu a doktorandy na krátké výzkumné programy na jedné z australských vysokých škol. V roce 2006 budou udělena čtyři taková stipendia v hodnotě 25 tisíc australských dolarů. Žádosti o stipendia budou přijímány do **22. 7. 2005**.

– **Endeavour Europe Awards** je stipendium určené pro studenty na magisterském studiu a doktorandy, kteří by chtěli získat akademický titul na jedné z australských vysokých škol nebo provádět výzkum potřebný k získání akademického titulu ve své zemi. Pro státy Evropské unie je určeno 15 těchto stipendií v hodnotě 50 tisíc australských dolarů každé.

– **Endeavour International Postgraduate Research Scholarship** je nabízeno studentům na magisterském studiu nebo doktorandům, kteří by chtěli provádět výzkum a získat akademický titul v Austrálii. Těchto stipendií je k dispozici 330 ročně. Stipendium je určeno na úhradu nákladů na studium a standardní studentské pojistění.

Podrobné informace o všech druzích stipendií se nacházejí na internetové adrese: www.dest.2ov.au/international/awards/endeavour.htm.

Centrum interdisciplinárních studií UP
ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR
a Agenturou rozvojové a humanitární pomoci
Olomouckého kraje, o. p. s., pořádají
v Olomouci ve dnech **28. 8.–2. 9. 2005**

8. Letní školu

rozvojové pomoci a spolupráce.

Letní škola je určena zájemcům
o problematiku rozvojových zemí včetně programů
rozvojové a humanitární pomoci.

Vítání jsou účastníci ze všech oborů,
účast není věková omezena.

Uchazeči se mohou přihlásit dopisem se stručným
životopisem, který zašlou (možno i v elektronické
podobě) do **15. 6. 2005** na adresu: M. Jahoda,
Centrum interdisciplinárních studií,

Univerzita Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc,
e-mail: jahoda@rupnw.upol.cz.

Další informace na www.development-studies.org.

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Sportovní den na UP

mácké obraty, fitness, florbal, fotbal, horolezectví, plavání, squash, klasický tanec, břišní tanec a volejbal smíšených družstev.

Celková účast i přes špatné počasí byla asi 570 osob. Největší zájem projevíli studenti a zaměstnanci o bowling, kanoistiku, břišní tance a turnaje ve volejbalu smíšených družstev, malé kopané a florbalu.

Dne 16. 5. 2005, v rámci Sportovního dne UP, uskutečnilo ASC pod vedením doc. V. Karáskové, CSc., jednodenní výlet pro studenty s postižením, studenty ATV a děti zvláštních škol na Prádel.

Je škoda, že na fakultách někteří funkcionáři a učitelé nepochopili záměr rektorky UP, nerespektovali význam této akce a na tuto dobu vypisovali termíny zkoušek a zá-

počtů, přestože bylo rektorské volno. Je to obraz negativního přístupu k modernímu způsobu života, kdy jen zdraví a zdatní lidé jsou schopni plnit náročné duševní procesy vyspělé civilizace.

Na vyhlášení výsledků finále univerzitní ligy v malé kopané se dostavili do Sportovní haly UP děkan Přírodovědecké fakulty prof. L. Dvořák, CSc., proděkanka PdF Dr. Mgr. J. Poláková, Ph.D., a kvestor UP Ing. J. Jirka. Bylo to sympatické dovršení sportovních bojů a soutěží.

Věřme, že řada studentů „se chytla“ a budou využívat širokou nabídku sportovních programů ASC, která je ve 33 disciplínách s řadou zájezdů a kurzů. ASC se podílí také na pobytových akcích a programech pro děti, rodiče a zaměstnance UP.

Kéž by i na naší univerzitě bylo možné na jednotlivých fakultách získávat kredity za účast v TV, jako je tomu na ostatních univerzitách a vysokých školách v ČR.

P. S.: Připomínáme, že od 10. 5. 2005 bylo Akademik sport centrum UP přestěhováno do budovy loděnice UP za Sportovní halou UP na Lazcích.

PhDr. A. Orlová, foto archiv ASC a -tj-

Studenti Katedry hudební výchovy PdF úspěšní na zahraničních i tuzemských soutěžích

■ Ve dnech 7.–8. 4. t. r. proběhla v Prešově již tradiční „Mozesiana“ – pěvecká soutěž studentů vysokých škol pedagogického směru a učitelů hudební výchovy základních škol. Je organizována Katedrou Hudební výchovy Pedagogické fakulty pod záštitou rektora Prešovské univerzity, účast je nabídnuta i studentům ze zahraničí. Je velmi potěšitelné, že **1. cenu poroty** za interpretaci klasické písně získala mezzosopranistka **L. Schallengerová** (pedagogické vedení MgA. V. Kyas), studentka PdF UP (II. ročník, kombinované studium, obor hudební výchova – sólový zpěv). Klavírního doprovodu se obětavě ujala hostující M. Nováková, nesporný talent z Církevní konzervatoře v Kroměříži.

Neméně úspěšně si vedl na Slovensku Komorní pěvecký sbor **Ateneo UP** pod záštitou Katedry hudební výchovy PdF UP. Pod vedením svého sbormistra PaedDr. P. Režného, Ph. D., obsadil **1. místo** na XXII. Festivalu sborového zpěvu Viliama Figuš-Bystreho v Banské Bystrici ve dnech 23.–24. 4. t. r. Srdečně blahopřejeme všem účastníkům obou soutěží na slovenských kolbištích.

Pod záštitou rektora Masarykovy univerzity v Brně se konala Celostátní interpretační soutěž studentů pedagogických fakult, kterou letos uspořádala Katedra hudební výchovy PdF MU. Ve dnech 27.–28. 4. 2005

se zúčastnilo soutěžních oborů ve hře na klavír a sólovém zpěvu několik studentů Katedry hudební výchovy PdF UP. Své štěstí a dovednost si vyzkoušel i **komorní sbor pod vedením Mgr. K. Fridrichové-Rauerové**. Nezklamal a získal **Čestné uznání** stejně jako **M. Šonská** (pedagogické vedení MgA. S. Střelcová) v I. kategorii hry na klavír. V téže kategorii si úspěšně vedl **V. Horák** (pedagogické vedení MgA. L. Pulchert), který získal **2. cenu**. V I. kategorii oboru sólový zpěv obsadila **1. místo M. Večeřová** (pedagogické vedení MgA. J. Hladíková), jejímuž suverénnímu projevu vedoucí především obtížná sopránová árie z Belliniho opery „Puritáni“ a roztomile provedená bajka J. Kříčky „O neposlušných kozlících“. Blahopřání všem umístěným; uznání si však zaslouží i ostatní účastníci soutěže. Za všechny možno jmenovat Mgr. M. Čermáka, jehož klavírní doprovod při soutěži v sólovém zpěvu byl na vysoké úrovni.

■ Ve středu 18. 5. 2005 byl rektorkou UP vyhlášen Sportovní den pro studenty a zaměstnance UP. Bohužel nepřálo nám počasí a „lilo jako z konve“. I přes tuto nepřízeň soutěžili studenti v malé kopané, zúčastnili se horolezeckého výjezdu na Malý Rabštejn, golf si zahráli studenti i zaměstnanci a byl uskutečněn i plánovaný výjezd na kanoích a po skupinkách i na kolech.

„Pod střechou“ proběhly sporty podle programu, vy-

paného pořadatelem – Akademik sport centrem UP (dále

jen ASC): aerobik, badminton, basket-

bal, bowling, esky-

mačkové obraty, fitness, florbal, fotbal, horolezectví, plavání, squash, klasický tanec, břišní tanec a volejbal smíšených družstev.

Celková účast i přes špatné počasí byla asi 570 osob.

Největší zájem projevíli studenti a zaměstnanci o bowling, kanoistiku, břišní tance a turnaje ve volejbalu smíšených družstev, malé kopané a florbalu.

Dne 16. 5. 2005, v rámci Sportovního dne UP, uskutečnilo ASC pod vedením doc. V. Karáskové, CSc., jednodenní výlet pro studenty s postižením, studenty ATV a děti zvláštních škol na Prádel.

Je škoda, že na fakultách někteří funkcionáři a učitelé nepochopili záměr rektorky UP, nerespektovali význam této akce a na tuto dobu vypisovali termíny zkoušek a zá-

počtů, přestože bylo rektorské volno. Je to obraz negativního přístupu k modernímu způsobu života, kdy jen zdraví a zdatní lidé jsou schopni plnit náročné duševní procesy vyspělé civilizace.

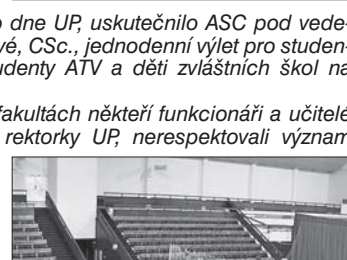
Na vyhlášení výsledků finále univerzitní ligy v malé kopané se dostavili do Sportovní haly UP děkan Přírodovědecké fakulty prof. L. Dvořák, CSc., proděkanka PdF Dr. Mgr. J. Poláková, Ph.D., a kvestor UP Ing. J. Jirka. Bylo to sympatické dovršení sportovních bojů a soutěží.

Věřme, že řada studentů „se chytla“ a budou využívat širokou nabídku sportovních programů ASC, která je ve 33 disciplínách s řadou zájezdů a kurzů. ASC se podílí také na pobytových akcích a programech pro děti, rodiče a zaměstnance UP.

Kéž by i na naší univerzitě bylo možné na jednotlivých fakultách získávat kredity za účast v TV, jako je tomu na ostatních univerzitách a vysokých školách v ČR.

P. S.: Připomínáme, že od 10. 5. 2005 bylo Akademik sport centrum UP přestěhováno do budovy loděnice UP za Sportovní halou UP na Lazcích.

PhDr. A. Orlová, foto archiv ASC a -tj-

Oční klinika FNO – centrum pro ošetření věkem podmíněné degenerace sítnice

■ Oční klinika Fakultní nemocnice Olomouc otevřela tři nové ambulance. Zmíněné pracoviště, jenž tak bude moci ošetřit zhruba o 20 procent pacientů více, získalo i nové přístrojové vybavení a stalo se jediným referenčním centrem v České republice, které se specializuje na věkem podmíněnou degeneraci sítnice.

Původně se všechny ambulance těsnily na polovičně spodního patra budovy. Nám se ale nyní podařilo přebudovat jeho druhou část a umístili jsme tam tři vyšetřovací místnosti, kde se lékaři věnují ošetření předního segmentu oka, tedy nemocem rohovky či zelenému zákalu. V dosavadní ambulanci se tak uvolnil větší prostor pro zadní segment, tedy sklivce a sítnici, vysvětlil změny na pracovišti přednosta kliniky doc. J. Reháč, CSc. Nemocnice podle něj pořídila i nové šterbinové lampy, náklady na přebudování a vybavení prostor dosáhly zhruba milionu korun. Dosud byla orientace v ambulancích naší kliniky pro pacienty složitější a navíc tu vzhledem k omezeným kapacitním možnostem původních vyšetřoven byly i dlouhé čekací lhůty. V některých specializovaných ambulancích se pohybovaly až kolem dvou měsíců (akutní případy byly samozřejmě vždy ošetřovány okamžitě), nyní by se tyto lhůty měly zkrátit zhruba na polovinu, sdělil přednosta jmenované kliniky a dále dodal, že lékařům by měl při ošetření pacientů

pomáhat především nový tepelný laser, který FNO pořídila za více než milion korun. Je to nejnovější typ a v republice je zatím jediný. Věkem podmíněnou degeneraci sítnice trpí v rozvinutých zemích zhruba třetina populace nad pětasedmdesát let věku. U nás jsou to asi dva miliony pacientů, dodal doc. J. Reháč závěrem.

Oční klinika Fakultní nemocnice v Olomouci, jejíž historie sahá až do 19. století, se letos stala centrem pro ošetření věkem podmíněné degenerace sítnice – jediným centrem v zemi s nekomplexnějším vybavením pro léčbu tohoto onemocnění. Tato klinika olomoucké Fakultní nemocnice patří mezi špičková pracoviště v zemi, a to jak vybavením, tak i paletou operačních výkonů. Jejich spektrum zahrnuje operace šedého a zeleného zákalu, sklivce a sítnice, transplantace rohovky, korekce šilhání či oční plastické výkony. Provádí se zde také screening očních chorob dětského věku včetně screeningu u předčasně narozených dětí, aplikace kontaktních čoček, korekce zrakových vad u slabozrakých osob a je také očním traumatologickým centrem pro spádovou oblast Olomouckého kraje. Ročně zde lékaři ošetří přibližně 38 tisíc pacientů.

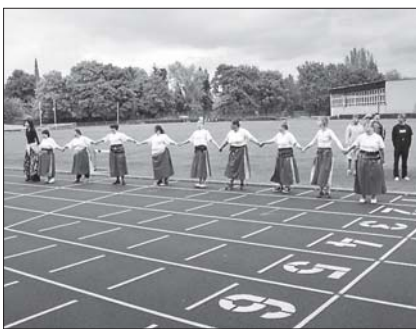
Nejbližší podobné středisko se nyní rozjídá v Banské Bystrici na Slovensku.

-eh-, -map-

Proběhl další ročník Regionální speciální olympiády

■ Zhruba čtyři sta mentálně postižených sportovců se 17. 5. zúčastnilo Regionální speciální olympiády. Její XIII. ročník uspořádali studenti druhého ročníku Katedry aplikovaných pohybových aktivit Fakulty tělesné kultury UP.

Sportovní obsah akce za tradiční garance děkanky FTK UP a zároveň ředitelky Českého hnutí speciálních olympiád prof. H. Válkové, CSc., byl shodný s programem loňským. Mentálně postižení sportovci z přibližně čtyřiceti oslovených klubů olomouckého regionu soutěžili v atletice, stolním tenise, Unified fotbalu a přizpůsobených sportech.

Cílem Hnutí speciálních olympiád je umožnit co největšímu počtu lidí s mentálním postižením pravidelnou sportovní činnost a účast na sportovních soutěžích, a to bez ohledu na absolutní výkon – každému sportovci se dostane ocenění a uznání. Díky pořádání speciálních olympiád tak handicapovaní sportovci mj. vstupují i do rolí uznávaných a oceňovaných závodníků, což v neposlední řadě přispívá k obhaceni jejich citových životů. Celý program, jenž je akreditovaným sportovním programem olympijského výboru, má vedle vlastních sportovních hodnot tedy i velký význam sociální.

-map-, -jat-, foto -tj-

Stručně

Ve Filmovém sále UC UP se 17. 5. uskutečnilo setkání s J. Gogolou ml. (na snímku vlevo), dramaturgem a tvůrcem dokumentárních filmů, v rámci projektu „Mladí tvůrci před publikem“, který připravuje Pastiche filmz. Na improvizovaném semináři věnovaném dramaturgii filmové reality v dokumentárním filmu představil mj. svůj celovečerní film „Národ sobě“.

Ve stejný den pořádala Moravsko-slezská křesťanská akademie Olomouc v aule Vyšší odborné školy sociální Caritas přednášku PhDr. J. Bláhy (FF UP) doplněnou promítáním diapozitivů na téma „Nové poznatky k počátkům olomouckého biskupství“.

Ve dnech 23.–26. 5. se na Katedře romanistiky FF UP uskutečnil Týden brazilského filmu s podtitulem „Lusofonní literatura na plátně“.

V aule Filozofické fakulty UP se 25. 5. sešli studenti-absolventi Univerzity třetího věku ke svým slavnostním promócím.

F. Vybíral a divadlo Tramtarie Olomouc uvedli 28. 5. premiéru adaptace anglického humoristického románu P. G. Wodehouse Vlna zločinnosti na zámku Blandings.

Olomoucké Horní náměstí se během 27.–28. 5. změnilo v improvizovanou laboratoř, kterou představil pátý ročník Jarmarku chemie, matematiky a fyziky, připravovaný pedagogy a studenty PŘF UP.

Na Teoretických ústavěch LF UP proběhla ve dnech 30.–31. 5. XXXVIII. konference studentských vědeckých prací LF UP.

-red-, foto -tj-

Pozvánka k účasti na ustavující zasedání pobočky SVU

Přípravný výbor pro ustavení pobočky Společnosti pro vědu a umění (SVU) v Olomouci se za účasti rektorky prof. J. Mačákové, CSc., děkana FF UP prof. I. Bartečka, CSc., prof. J. Jařaba, CSc., a dalších osmi přítomných kolegů na svém zasedání dne 23. května 2005 usnesl oficiálně ustavit pobočku dne 14. 6. 2005 ve 14 hod.

ve velké zasedací síni Rektorátu UP.

Zájemci o členství z řad akademických pracovníků mohou předem kontaktovat pověřeného tajemníka pobočky dr. K. Konečného (karel@risc.upol.cz, kl. 32 38) na FF UP nebo přijít na ustavující zasedání v uvedeném termínu.

Za přípravný výbor zvou

prof. J. Mačáková, CSc., rektorka UP,

prof. I. Barteček, CSc., děkan FF UP,

PhDr. K. Konečný, CSc., Katedra historie FF UP

O nejnovějším vývoji přesných optických metod pro měření tvaru povrchu malých předmětů.

bude 9. 6. 2005 hovořit

prof. Mitsuo Takeda (Japonsko).

Přednášku s názvem

Recent Developments in Spectral

Interference Microscopes

proslaví ve Velkém sále Společné laboratoře optiky Přírodovědecké fakulty UP (tř. 17. listopadu 50a) ve 14 hod.

Profesor M. Takeda, mj. člen Mezinárodní společnosti pro optické inženýrství SPIE a člen Mezinárodního řádu rytířů holografie, je profesorem informačního a komunikačního inženýrství na Univerzitě elektrických komunikací (UEC) v Tokiu a jedním z předních světových optiků. V letech 1993–1995 byl členem představenstva Japonské společnosti aplikované fyziky a v roce 1998 viceprezidentem Japonské optické společnosti.

Informační centrum UP

a Velvyslanectví Dánského království v ČR si Vás dovoluují pozvat na výstavu u příležitosti 200. výročí narození Hanse Christiana Andersena

Andersen

1805–2005

Galerie Zbrojnice, IC UP, Biskupské nám. 1, Olomouc.

Slavnostní zahájení výstavy se uskuteční ve středu 8. června 2005 v 17 hod.

Výstava bude otevřena do 30. 6. 2005 denně kromě soboty a neděle od 9 do 17 hod.

Děkan Pedagogické fakulty UP v Olomouci vypisuje výběrové řízení

na místa:

- vedoucí Katedry anglického jazyka;
- vedoucí Katedry českého jazyka a literatury;
- vedoucí Katedry hudební výchovy.

Požadavky: jmenování profesorem, jmenování docentem nebo vědecká hodnost v oboru, nejméně pětiletá pedagogická praxe, komunikativní a organizační schopnosti. Příhlašky doložené doklady o vzdělání, vědecké, odborné a publikační činnosti, stručným životopisem a přehledem praxe zasílejte nejpozději do 25. 6. 2005 na adresu: UP Olomouc, Pedagogická fakulta, osobní oddělení, Žižkovo náměstí, 577 140, Olomouc nebo e-mail lindnerk@pdfnw.upol.cz.

Změna prodejní doby a uzavření prodejny učebnic a odborné literatury VUP

Upozorňujeme, že prodejna odborné literatury, učebnic a skript VUP bude mít v letních měsících roku 2005 upravenou prodejní dobu pro veřejnost následovně: ve dnech 20. 6.–17. 7. a 15. 8.–4. 9. 2005: pondělí–čtvrtek: 9.00–12.00 hod., 13.00–15.30 hod., pátek: 9.00–12.00 hod., 13.00–15.00 hod.

Ve dnech 18. 7.–12. 8. 2005 bude v prodejně zavřeno.

-mif-

Buněčné regulátory: klíčový význam pro živou buňku

Doc. M. Šebelovi, Dr., který působí jako odborný asistent na Katedře biochemie PŘF UP, byla udělena letošní Cena Učené společnosti ČR pro mladé vědce do 35 let (viz str. 1), a to za jeho výzkumnou práci v oblasti biochemie enzymů. Při této příležitosti jsme se na něj obrátili s několika otázkami:

Čeho konkrétně se práce, za kterou jste ocenění získal, týká?

Cena byla udělena za ucelený výzkum v oblasti biochemie enzymů působících v metabolismu biogenních aminů a cytokininů u rostlin. Metabolismus je chápán jako soubor všech dějů neustále probíhající přeměny látek a různých forem energie u živých organismů. Studované dusíkaté látky se počítají k tzv. buněčným regulátorům. Účastní se totiž pochodů, které mají klíčový význam pro živou buňku. Enzymy jsou proteiny označované za biokatalyzátory, neboť usnadňují průběh chemických reakcí v živých organismech. Ze studovaných enzymů je možné jmenovat diaminoxidasu, polyaminoxidasu, aminoaldehyddehydrogenasu a cytokininoxidasu/dehydrogenasu, které byly získány jako čisté proteiny z rostlinného materiálu, a to použitím biochemických separačních metod. Izolované enzymy byly detailně charakterizovány: byly popsány vlastnosti enzymové molekuly a proveden rozbor parametrů reakce, která je enzymem ovlivňována (katalyzována). Následný výzkum byl zaměřen na laboratorní přípravu látek působících jako specifické inhibitory uvedených enzymů. Inhibici lze vysvětlit jako děj, který vede k potlačení či úplnému odstranění přirozeného působení enzymu na určitou chemickou reakci.

Jaké jsou nejvýznamnější výsledky vašeho dosavadního výzkumu a v oblasti publikačních aktivit?

Za svůj nejvýznamnější úspěch považuji izolaci enzymu aminoaldehyddehydrogenasy a popsání jeho vlastností včetně aminokyselinné sekvence, tkáňové a buněčné lokalizace. Byli jsme první laboratoří na světě, které se toto podařilo. Tento enzym je nedílnou součástí

metabolických drah degradace polyaminů a ukazuje se, že má svou roli i v obranných reakcích rostlin vůči rozmanitým stresovým podnětům (poranění, nedostatek vody). Za velmi významný úspěch považuji i úspěšnou laboratorní přípravu chemicky modifikovaného trypsinu – enzymu štěpícího proteiny na peptidy, na jejichž základě je možné identifikovat neznámé proteinové vzorky. Modifikace se projevuje ve výrazně vyšší teplotní stabilitě a odolnosti vůči autodegradaci, čehož lze využít k zefektivnění moderní proteinové analýzy v laboratoři. O testování modifikovaného enzymu již projevily zájem některé bioanalytické firmy v Německu. Cením si i řady originálních práci popisujících metodiku izolace řady rostlinných enzymů z rostlinného materiálu, přípravu jejich syntetických substrátů a inhibitorů. Výsledky byly publikovány v renomovaných časopisech jako jsou například *Analytical Chemistry*, *Analytical Biochemistry*, *Biochemical Journal*, *European Journal of Biochemistry*, *Biochimie*, *Journal of Experimental Botany*, *Plant Physiology and Biochemistry* a další.

Jak vypadá vaše tuzemská a zahraniční spolupráce?

Mými prvořadými spolupracovníky jsou členové mateřského pracoviště, Katedry biochemie PŘF UP, jejichž podíl na mém ocenění je nesporný a chtěl bych jim touto cestou upřímně poděkovat. Z českých spolupracujících pracovišť bych rád zmínil zejména několik laboratoří z PŘF Masarykovy univerzity v Brně, a to v rámci chemických oborů, ale i mezioborových (např. Laboratoř hmotnostní spektrometrie biomolekul). Katedra biochemie PŘF UP spolupracuje s řadou zahraničních biochemických a molekulárně-biologických pracovišť, převážně evropských, ale máme živé kontakty i v USA a Japonsku. Já osobně aktivně spolupracuji především s členy výzkumné skupiny hmotnostní spektrometrie proteinů na Max Planck Institute of Molecular Cell Biology and Genetics v Drážďanech. Naše spolupráce je podpořena grantovými projekty MSM ČR a německé Deutsche Forschungsgesellschaft. Týká se přípravy modifikovaných proteolytických enzymů pro aplikace v proteomice – vědní disciplině komplexního studia proteinů. Aktivně rovněž spolupracuji s biochemickými

laboratořemi na univerzitách v Cagliari (Itálie), Rennes (Francie), Lyngby (Dánsko) a několika laboratořemi francouzského výzkumného institutu INRA (Grignon, Versailles). V těchto případech se jedná o společně prováděnou charakterizaci výše zmíněných rostlinných enzymů. Tato činnost je rovněž podpořena řadou výzkumných projektů, ale probíhá i neformálně s financováním z různých zdrojů.

Co pro vás z hlediska prestiže i případného finančního přínosu udělení ocenění znamená?

Ocenění samozřejmě znamená získání jisté prestiže v rámci vědecké komunity v České republice a zviditelnění a popularizaci nejen mé osoby, ale celého našeho biochemického pracoviště, poctažmo Univerzity Palackého. Nelze však zatím odhadnout, zda se to projeví na případném rozšíření našich pracovních kontaktů v rámci republiky i v cizině. Budování spolupráce je podle mého názoru na takovém ocenění nezávislé, ale je dáno pouze ochotou týmů věnujících se obdobné problematice sestavit společné projekty. V tomto ohledu považuji za prvořadou prezentaci naší katedry publikováním v časopisech a účastí na tuzemských i mezinárodních oborových konferencích. Ptáte-li se finanční přínos Ceny Učené společnosti České republiky, její součástí je i jistá osobní finanční odměna. Zda se však nabytá prestiž projeví například ve snadnějším přístupu ke grantovým prostředkům, to si netroufám předvídat. V současné době je mou prioritou budování laboratoře komplexní analýzy proteinů (proteomika + proteinová chemie) spojenými silami Katedry biochemie a Laboratoře růstových regulátorů PŘF UP, jejíž rozvoj se bude v první fázi opírat o prostředky výzkumného záměru MSM 6198959216 „Modulace signálních a regulačních drah normálních a nádorových buněk“ (řešitelem je prof. Strnad).

Za rozhovor poděkovat

V. Mazochová, foto archiv katedry

Doc. M. Šebela, Dr.

Doc. M. Šebela, Dr., nastoupil na Přírodovědeckou fakultu v roce 1994 po absolvování studia biochemie na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Studium absolvoval s vyznamenáním. Během krátké doby se zapracoval do problematiky rostlinných enzymů, kterou se v té době malé oddělení biochemie, vedené profesorem Pavlem Pečem, zabývalo. Kromě práce na doktorátu se podílel také na budování nové Katedry biochemie, která byla zřízena v září 1996. Úspěšně obhájil doktorát, v roce 1997 a v roce 2002 se habilitoval na Přírodovědecké fakultě MU v Brně v oboru biochemie. Absolvoval řadu zahraničních stáží na univerzitách v Bayreuthu, Osace, Římě, Cagliari, Paříži-Grignonu, na Carlsberg Research Center v Kodani a DTU Lyngby. Publikoval 40 původních prací ve významných zahraničních časopisech, včetně kapitol v monografiích, aktivně se zúčastnil mezinárodních biochemických konferencí. Byl a je spolуреšitelem výzkumného záměru, řešil několik grantů GAČRu a FRVŠ. Druhého jeho silnou stránkou je výuka a vztah ke studentům. Je jedním z garantů nově akreditovaného studijního programu biochemie, pro který připravil speciální přednášky a studijní materiály. Úspěšně vede bakalářské, magisterské a doktorské práce. Ve svém volném čase se zájmově věnuje mnoha zálibám, z nichž převážuje aktivní zájem o vinařství, architekturu a historii. O historii Kladska publikoval kapitolu ve sborníku Historické společnosti a univerzity v Hradci Králové. Nade vším převážuje jeho přátelský vztah ke studentům a spolupracovníkům. Je pečlivým otcem svých dvou dětí. Pro rodinu zadaptoval, převážně vlastní prací, starší rodinný dům v Olomouci.

Doc. M. Šebela patří k těm mladým akademikům, kteří dělají Univerzitu Palackého čest a dobré jméno. Mohu odpovědně konstatovat, že Cena Učené společnosti se dostala do správných rukou.

Prof. P. Peč, vedoucí Katedry biochemie PŘF UP

Mezinárodní setkání studentů...

Po dobu celého setkání panovala přátelská a tvůrčí atmosféra, která byla omezena množstvím poznatků pro obě zúčastněné strany. Studenti hodnotili toto setkání jako velmi přínosné, ale krátké. Vyjádřili přesvědčení, že optimálním by byl pobyt týdenní.

České studenty nejvíce překvapila věková skladba německých studentů. Je nutno dodat, že v Německu zahájují studenti základní profesní přípravu ve věku od 18 let a mohou začít studovat i například až v 45 letech, tomu také odpovídá vyšší věková hranice studentů navazujících programů na vysokých školách. Dále pak studenti pozitivně vnímali komunikativnost a vstřícnost německých studentů a snahu domluvit se. Naši studenti zjistili, že problémy ošetřovatelství, co se týká práce s ošetřovatelským procesem a formulování ošetřovatelských problémů (ošetřovatelských diagnóz) v praxi, postoj k vysokoškolskému vzdělávání sester, společenská prestiž povolání zdravotní sestry, vztah sestry a lékaře, jsou problémy, s kterými se potýkají oba státy podobným způsobem s podobnými výsledky.

Německé studenty nejvíce překvapilo, že i naše ošetřovatelství se potýká s obdobnými problémy jako ošetřovatelství německé. Německé studenty fascinovala různorodost pracovních odvětví našich zdravotních sester, zvláště minisukně se pánské části velmi líbily, naproti tomu část německé skupiny na ně

Dokončení ze str. 1

pohlížela s rozpaky. Vnímali i rozdílnost ve vybavení jednotlivých klinik FN v Olomouci. Na oddělení IPCHO, při oblékání si ochranných plášťů a návršků konstatovali, že to u nich bylo dříve také vyžadováno. Zajímali se, jestli je u nás na tomto oddělení prováděn screening MRSA (multirezistentní *Staphylococcus aureus*), který byl u nich nedávno zaveden z důvodu mnohem vyššího výskytu, než se předpokládalo. Němečtí studenti obdivovali odznaky, které může česká sestra v průběhu profesní přípravy získat. Překvapila je i náplň a zpracování našich závěrečných bakalářských a diplomových prací. Němečtí studenti dostali nápad věnovat Ústavu teorie a praxe ošetřovatelství ošetřovatelské knihy, které si naše pracoviště určí. Profesor Scupin tuto myšlenku podpořil a při závěrečném projevu řekl, že FH Jena věnuje našemu pracovišti „metr“ knih.

S největší pravděpodobností se vzájemná spolupráce bude vyvíjet dále formou několikátých denních pobytů studentů navazujícího magisterského programu „Dlouhodobá ošetřovatelská péče u dospělých“ v rámci manažerské praxe na klinikách v Německu. Obě vysokoškolská pracoviště hledají cesty a projekty, pod jejichž záštitou by bylo možné zmíněné pobyty studentů uskutečnit.

PhDr. R. Halmo, Ústav teorie a praxe ošetřovatelství LF UP, foto archiv autorky

O dvou úspěšných konferencích mladých lingvistů v Praze

V dubnu a květnu jsem se za **Katedru slavistiky**, sekci rusistiky FF UP, zúčastnil spolu s dalšími zástupci naší fakulty **dvou konferencí**, o nichž bych se tu rád krátce zmínil, neboť by to mohlo inspirovat případné zájemce z naší univerzity vystoupit na těchto akcích v dalších letech.

První z obou akcí se konala 21. 4. 2005 a jednalo se o **sedmý ročník jednodenní celostátní studentské vědecké soutěže-konference v oboru rusistiky**, kterou tradičně na jaře pod záštitou České asociace rusistů pořádá Katedra rusistiky a lingvodidaktiky PedF UK v Praze. Jde o jedinou vrcholnou soutěžní akci mladých rusistů u nás. Soutěže jsem se zúčastnil již potřetí, takže mohu konstatovat, že si udržuje stabilně vysokou úroveň.

Letos přijeli mladí rusisté z pěti českých i moravských univerzitních měst, konkrétně z Brna (FF), Českých Budějovic (PedF), Olomouce (FF), Prahy (PedF) a Ústí nad Labem (PedF). Zastoupeny byly všechny tři vysokoškolské studijní programy: bakalářský, magisterský i doktorský. Své práce, představující stručný výsledek postupových, bakalářských či diplomových prací, prezentovalo celkem devět studentů, soutěžících ve třech sekcích: lingvistické, literárněvědné a lingvodidaktické. Sekce odborná (určená pro studenty bakalářského studia nefilologických oborů) tentokrát zastoupena nebyla.

Soutěžní konference měla všechny atributy klasických konferencí: stanovený časový limit na prezentaci příspěvku, kultivované a přesvědčivé vystupování při jeho přednesu, věcná diskuse téměř po každém příspěvku, zhodnocení příspěvků porotou po skončení příslušné sekce, použití vhodné techniky (dataprojektor, meotar). Navíc se četly oponentské posudky k jednotlivým referátům. Příspěvky, doplněné o cizojazyčné resumé, má pořádající katedra v úmyslu otisknout ve sborníku z konference v nejbližší době.

Olomoucká univerzita byla na této prestižní soutěži v sekci lingvistické zastoupena třemi zástupci katedry

slavistiky FF, interními doktorandy – Mgr. N. Brázdilovou, Mgr. J. Gregorem a Mgr. L. Junkovou – a vedoucí zmíněného pracoviště doc. E. Vysloužilovou, CSc. (celý olomoucký „tým“ na snímku). Dojem, kterým jsme v Praze zapůsobili, byl, soudě podle ohlasů ostatních účastníků a členů poroty, nanejvýš pozitivní.

Druhá studentská vědecká akce s průhledným, výstižným názvem **Slavistická konference** byla dvou denní (3.–4. 5. 2005), konala se na FF UK v Praze a zúčastnilo se jí 25 referentů z řad studentů a doktorandů FF UK v Praze a dalších českých vysokých škol (z FF z Brna, Olomouce a Ostravy).

Zorganizovalo ji pod záštitou Ústavu slavistiky a východoevropských studií (USVS) na FF UK v Praze několik jeho studentek a ty si na celé akci daly opravdu záležet. Opět bylo jedním z cílů konference umožnit studentům všech slavistických oborů z celé ČR i ze zahraničí prezentovat výsledky svých di-

plomových, bakalářských či postupových prací. I toto sympozium mělo vysokou úroveň (vyslechl jsem většinu referátů). Zájem o první ročník této akce jak ze strany účastníků, tak i ze strany posluchačů předčil očekávání a vystupující si připravili k vystoupení velmi zajímavé příspěvky, jež byly jakýmsi resumujícím výtahem z mnohdy velmi rozsáhlých prací. Všichni posluchači dostávali pečlivě zpracované handouty. Konference byla rozdělena do několika sekcí: polonistické (první i druhý den), jihoslovanské, varia (první i druhý den, vč. početné málo zastoupených rusistických příspěvků) a sekce nazvané historická, kulturologická a obecněslavistická. Ani zde nechyběla téměř u každého příspěvku, opět nezdídká doplněného dataprojektorovou či meotarovou prezentací, konstruktivní a podnětná diskuse, často velmi živá, a příspěvky samotné byly, jak jsem již uvedl, vesměs velmi kvalitní. Všechny přednesené referáty s resumé v Aj, Rj či Nj a dalšími podrobnými náležitostmi požadovanými precizními editory budou díky finančnímu příspěví Studentské rady FF UK uveřejněny v kon-

ferenčním sborníku v rozsahu max. 10 stran. Pobytové náklady hradil USVS. Další podobné setkání se má uskutečnit za dva roky, přičemž obsahová náplň se měnit nebude, neboť se bezesporu osvědčila.

Závěrem je třeba patřičně ocenit každou iniciativu tohoto druhu. Podobné konference jsou bezesporu nezbytné pro profesní růst mladých lingvistů, navazování formálních i neformálních kontaktů, výměnu zkušeností a názorů, vzájemné srovnávání i pro zvýšení „prostupnosti“ informací o badatelské činnosti studentů mezi jednotlivými slavistickými obory či mezi jednotlivými slavistickými pracovišti. Přínos takových akcí je tedy po všech stránkách značný a na nás, mladé lingvisty, mají tyto konference jistě pozitivní vliv.

Celkově obě konference přesvědčivě ukázaly, že slavistika je oborem s perspektivní a nadějnou budoucností, se širokým spektrem oborů a zkoumaných problémů a, co je nejdůležitější, že stále disponuje kvalitním lidským potenciálem, který se odborně projevuje a projevovat bude.

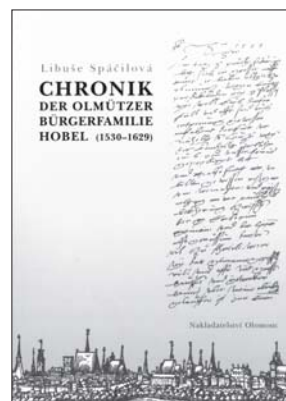
Mgr. J. Gregor, Katedra slavistiky, sekce rusistiky FF UP, foto archiv katedry (Detailnější zpráva o první konferenci bude s největší pravděpodobností otištěna v brněnském rusistickém časopise Opera Slavica, o konferenci druhé v pražském slavistickém časopise Slavica.)

RECENZE

Edice olomoucké kroniky

Přední česka germanistka, olomoucká profesorka Libuše Spáčilová, zabývající se medievistickými výzkumy, připojila k řadě svých dosavadních edic starých textů, pořízených zčásti ve spolupráci s Vladimírem Spáčilem (Louckého Popis královského hlavního města Olomouc, 1991, kodex Václava z Jihlavy – Památka kniha olomoucká z let 1430–1492, 2004, aj.) vydání kroniky olomoucké měšťanské rodiny Hobelových – *Chronik der Olmützer Bürgerfamilie Hobel (1530–1629)*. Přínos této edice je dvojitý. Jednak jde o zpřístupnění

zajímavého a veřejnosti dosud neznámého dobového dokumentu, osvětlujícího jistě stránky historie města a pozice, osudy a mentalitu měšťanského stavu v 16.–17. století, jednak jde o charakteristiku a analýzu určité větve a fáze psaného raněnovohornoněmeckého jazyka, jak se vyvíjel

v německých komunitách na našem území po vytlačení latiny z dosavadního dominantního postavení v administrativní, historické a jinak společensky důležité literatuře. Kniha obsahuje nejen utříděný text této kroniky v původním znění, vybavený bohatstvím poznámek, osvětlujících a vysvětlujících historické danosti i jazykové jevy, nýbrž také – či spíše především – obsáhlý historický a filologický, analyzující a zároveň jevy a problémy do širších souvislostí uvádějící výklad. Jsou tu dále rejstříky, přehled literatury atd. Skutečnost, že vydání textu a zboru kroniky je realizováno v německém jazyce, umožňuje lepší pronikání české germanistiky na forum germanistiky německé a evropské. Tato česká medievistická germanistka má u zahraničních odborníků stále lepší jméno, jak na to ukazují i mezinárodní konference tohoto oboru, v poslední době v Olomouci konané.

-lv-

UNIVERZITNÍ PRACOVISŤE INFORMUJÍ

Připravujeme analýzu vzdělávacích potřeb pro distanční vzdělávání

Univerzita Palackého v tomto roce získala významnou dotaci určenou na rozvoj distančního vzdělávání a e-learningu. Jedná se o integrovaný projekt, v celé výši 5 440 000 Kč, který je rozdělen na fakultní a centrální části. Zatímco každá z fakult realizuje v souladu se svými potřebami dílčí projekt, zaměřený na rozvoj a zkvalitnění nabídky kombinovaných studijních programů, respektive jejich distančních částí, centrální část projektu zabezpečuje Centrum distančního vzdělávání UP. Gestorem tohoto integrovaného projektu je doc. V. Rehan, prorektor pro studijní záležitosti.

Jedním z cílů centrální části projektu je detailní identifikace vzdělávacích potřeb akademických pracovníků univerzity ve vztahu k distanční formě vzdělávání. Záměr realizuje Centrum distančního vzdělávání ve spolupráci s Profesně poradenským centrem. Tato identifikace proběhne ve třech etapách:

1. Manažerská etapa. Budou osloveni vedoucí kateder. Cílem této etapy bude získat údaje o rozsahu a charakteru organizace distanční formy vzdělávání, včetně e-learningu v rámci řádného kombinovaného studia. Vedoucí kateder budou požádáni o spolupráci v závěru tohoto letního semestru.

Distanční minimum

Centrum distančního vzdělávání UP otevírá 22. 9. 2005 další studijní skupinu v rámci kurzu *Distanční minimum*. Prvních 15 přihlášených zájemců z řad zaměstnanců UP neplatí žádný účastnický poplatek. Podrobnosti o kurzu *Distanční minimum* a také elektronický formulář pro přihlášení do kurzu najdete na www.cdiv.upol.cz. Kontaktní osoba: Mgr. M. Všetulová, tel. 11 29.

2. Pedagogická etapa. Budou osloveni vyučující. Cílem následující etapy je identifikovat stávající pedagogické kompetence a aktuální vzdělávací potřeby nezbytné pro zajištění kvalitní výuky v distančních částech řádného kombinovaného studia. Pedagogové budou osloveni v úvodu zimního semestru.

3. Studentská etapa. Budou osloveni studenti. Cílem závěrečné etapy je získat zpětnou vazbu o aplikaci vzdělávacích metod a přístupů v distančních částech řádného kombinovaného studia. Rovněž tato etapa se uskuteční v zimním semestru akademického roku 2005/2006.

Ve všech třech etapách bude aplikována technika dotazníkového šetření. Vybraní respondenti budou osloveni pracovníky realizačního pracoviště, záznamové archy obdrží interní univerzitní poštou.

Vzhledem ke skutečnosti, že zkvalitňování a rozšiřování nabídky distančního vzdělávání a e-learningu patří mezi významné rozvojové priority Univerzity Palackého, věříme, že výsledky tohoto záměru přinesou řadu cenných informací pracovníkům všech fakult univerzity. **Dovolují si proto touto cestou požádat všechny oslovené o vstřícnost a spolupráci při naplňování cílů tohoto projektu!**

Získané informace budou představeny v závěru tohoto kalendářního roku na prezentačním workshopu. Současně budou využity pro přípravu programu efektivního zvyšování kompetencí pedagogů pro práci v distanční formě vzdělávání. Předpokládáme, že o výsledcích tohoto projektu budeme univerzitní veřejnost informovat také na stránkách Žurnálu UP.

Mgr. I. Hoblíková, CDV UP

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

12. KIRCHNER Daniel, S.J., Theol. Dr. (* 1583 Kladsko – † 18. 10. 1640 Brno), rektor od 5. 11. 1629 do 15. 2. 1633

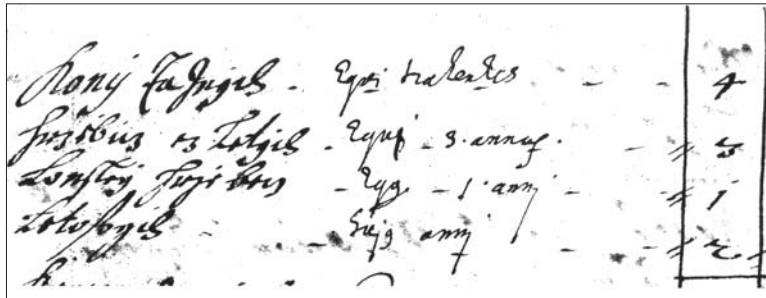
Pořadím třináctý rektor olomoucké koleje a akademie TJ P. Daniel Kirchner se narodil roku 1583 v Kladsku, hlavním městě někdejšího Kladského hrabství, přináležejícího od počátků až do roku 1742, kdy si je vyválčilo Prusko, k českému státu; dodnes se ale v kladském regionu, nyní součásti Polské republiky, udržela česká minorita. O rodičích či dalších příbuzných D. Kirchnera zatím nemáme informace, ale německé příjmení (Kirchner = kostelník) dovoluje usuzovat, že se jeho nositel hlásil k německému etniku.

Do Olomouce přišel Daniel Kirchner roku 1597, tedy ve svých čtrnácti letech, kdy byl jako student zdejšího jezuitského gymnázia zapsán do univerzitní matriky. Příslušníkem Tovaryšstva Ježíšova se Kirchner stal, stržžen příkladem svých učitelů, o tři léta později, roku 1600, kdy začal studovat olomouckou fakultu svobodných umění (filozofickou). Na teologická studia však odešel roku 1607 do Štýrského Hradce, absolvoval je roku 1610 a následujícího roku složil v Olomouci tři slavné řádové sliby (chudoby, celibátu a poslušnosti). Poté Kirchner po dva roky působil v pražském Klementinu jakožto profesor logiky a fyziky – jeho pojednání o aristotelické logice s titulem *In universam Aristotelis logicam* vyšlo v Praze roku 1613. V letech 1614–1618 byl Kirchner profesorem logiky a zpozděním v koleji ve Štýrském Hradci, kde se po složení čtyř slavných slibů (chudoby, celibátu, poslušnosti a hájení zájmů papežského stolce) stal dne 21. prosince 1618 jezuitským profesorem. Rektorského úřadu se D. Kirchner dočkal roku 1623, a to v koleji TJ v rakouském Klagenfurtu (Celovci). Ale již v říjnu téhož roku byl povolán do pražské koleje TJ na Starém Městě (Klementina), kde byl do roku 1629 profesorem rétoriky a *Pisma svatého* a německým zpovědníkem, přičemž zastával úřad studijního prefekta; v letech 1627–1628 byl D. Kirchner v téže koleji pověřen úřady vicerektora a kancléře klementinské akademie TJ (Ferdinandey).

Významně na sebe P. Daniel Kirchner upozornil při translaci tělesných ostatků sv. Norberta (1082–1134), zakladatele řádu premonstrátů a magdeburského arcibiskupa, na pražský Strahov. Ostatky sv. Norberta získal v Magdeburku (městě tehdy zcela evangelickém, jež o setrvání těla sv. Norberta v románském chrámu Panny Marie nemělo zájem), opat strahovské premonstrátské kanonie Kašpar z Questenbergu, jenž je 11. prosince 1626 přivezl do kláštera v Doksanech na Roudnicku; zde pozůstatky sv. Norberta setrvaly do konce dubna následujícího roku. Dne 2. května 1627 byly ostatky sv. Norberta uloženy v pražském Týnském chrámu; ještě předtím, 30. dubna téhož roku, prohlásil pražský arcibiskup kardinál Arnošt z Harrachu sv. Norberta za českého patrona. Translace ostatků do klášterního kostela na Strahově provázely velkolepé církevní slavnosti, na nichž se podíleli i pražští jezuité. Jezuitský historiograf P. Jan Schmidl (1693–1762) sděluje k datu 3. května 1627: „Nešpory opětně přezpívali naši muzikusové, po nichž co nejvýmluvněji řečnil P. Julius Solimannus, jelikož byl nej přednější rektorem. Oraci následovala krátká divadelní hra [„breve drama“], představená na Hoře Sion (tak se totiž nazývá klášter na pražském návrší Strahovu) P. Danielem Kirchnerem, jenž ji jak scénicky, tak hudebně hymnem tří chlapců *Benedicite* [zn. *Zehnejte*] ztvárnil v nejlíbeznější představení radosti.“ (Je tudíž zřejmé, že

mezi kompetence pátera Kirchnera náležela též hudba.) Translační slavnosti toho dne završil „mocný hlahol zvonů ze všech stran a umělý ohňostroj na řece Vltavě

se v jindřichohradecké koleji TJ sešla 3. kongregace české provincie TJ a D. Kirchner byl ustanoven jejím sekretářem.

▲ Pasáž z „Inventáře neb poznamenání, co jest dobytka při dvoře čejkovským a jiných hospodářských větcí léta 1630“; české položky inventáře doplnil jiný pisatel (nejspíše tehdejší superior rezidence olomoucké koleje TJ v Čejkovicích na Hodonínsku P. Jan Urbani) jejich latinským překladem: „Konj Taznich – Equi trahentes – 4; Hrzbic 3Letich – Equi – 3 annu – 3; Lonskey Hrzebec – Egg – 1 anni – 1; Leto Jnjch – Eiuług anni – 2.“ Moravský zemský archiv Brno (zmenšeno)

[artificia pyrotechnica in Moldava flumine]“. Nazítří, tj. 4. května 1627, „byla naši školní mládež předvedena scéna na lodích, velkolepého ustrojení, dílo nikdy předtím v Praze nevidané“. Poznamenejme k Schmidlovu ličení, že zmíněný P. Julius Solimannus (1595–1639), rodem Ital, působil v klementinské koleji jako profesor rétoriky a filozofie, napsal řadu duchovních divadelních her a pilně se věnoval české historii – mj. je autorem elogií (chvalořečí) na české panovnické, vydaných vícekrát tiskem.

V následujících letech je D. Kirchner zmiňován jako sekretář 2. kongregace české provincie TJ, uspořádané v profesním domě TJ U Sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně počátkem května 1628, a jako první prorektor pražské jezuitské akademie (Ferdinandey) a spirituál (duchovní správce) řádových domů.

Jak dále píše J. Schmidl, „collegii Olomucensis claves die 5. novembris [1629] suscepit P. Daniel Kirchner – klíče koleje olomoucké převzal dne 5. listopadu 1629 P. Daniel Kirchner“. 21. března 1630 založil rektor Kirchner nový svazek rektorských diarií, dochované v tzv. Cerroniho sbírce ve fondech Moravského zemského archivu v Brně. (Na základě právě uskutečněného průzkumu fondu rukopisů Rakouské národní knihovny ve Vídni se ukázalo, že rukopis o signatuře Cod. 13559* obsahuje mj. fragmenty diarií a výtahy z nich předchozích olomouckých jezuitských rektorů a že v rukopise o signatuře Cod. 11960 se nalézají tzv. „litterae annuae“, výroční zprávy rakouské a české provincie TJ z let 1621–1635). Z Kirchnerova diaria se mj. dozvídáme, že 31. července toho roku byl zvláště okázale uctěn svátek zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, sv. Ignáce z Loyoly – před čtvrtou hodinou ranní se rozlehl fanfary z věže konviktů, poté v kolejním kostele celebroval slavnou mši infulovaný opat premonstrátské kanonie na Hradisku u Olomouce Maxmilián Pracher a večer z věže zněly zpívané litanie. Objevují se tu rovněž záznamy dokumentující hospodářství olomoucké jezuitské koleje – např. 17. října 1630 rektor jednal s výše zmíněným hradišským opatem o vymezení plochy louky u Černovíra a lesa u Radkova, jakož i informace pedagogického charakteru – např. 5. ledna 1631 předložil profesor matematiky P. Theodor Moretus (narozený r. 1602 v Antverpách), jenž působil v Olomouci v letech 1630–1631, své výhrady vůči výuce matematiky podle stávajících regulí.

Rektorské působení v Olomouci ukončil P. Daniel Kirchner dne 15. února 1633; již během svého olomouckého rektorátu byl o Velikonocích 1632 pověřen přípravou nových řádových kněžích ke složení jejich třetích slavných slibů (třetí probace). Až do vzniku jezuitské koleje a domu třetí probace v Telči roku 1656 se adepti třetí probace shromažďovali v různých kolejích a páter Kirchner jakožto „instructor tertiariorum“ je tudíž musel objíždět. Na počátku června 1633

Ještě téhož roku 1633 však P. Daniel Kirchner dosáhl daleko vyšší pozice v hierarchii Tovaryšstva Ježíšova. Dne 1. října 1633 byl tehdejší generálem TJ P. Mutiem Vitelleschim odvolán ze svého úřadu dosavadní představený české jezuitské provincie P. Kryštof Grentzing a pro Grentzingova nástupce si Vitelleschi vyhlédl právě Kirchnera. Ten se ujal vedení provincie nedlouho předtím, než konflikt mezi císařem Ferdinandem II. a habsburským generálem Albrechtem z Valdštejna vyvrcholil v císařském dekretu z 18. února 1634, jímž byl Valdštejn, velkokorysý podporovatel Tovaryšstva Ježíšova, prohlášen zrádcem římsko-německé říše za své jednání s emigranty a se švédským kancléřem Axelem Oxenstiernou; na císařův rozkaz byl nato Valdštejn 25. února téhož roku v Chebu zavražděn. V létě roku 1634 vpadla do severních Čech sasko-švédská armáda; provinciál Kirchner, jenž právě vřítival jezuitskou kolej v Jičíně, byl tak nucen 15. července 1634 vřítivaci přerušit a s většinou členů koleje a scholastií, kteří tu byli vzdělávání v morální teologii, spěšně opustit město. Sasko-švédský armádní sbor přes Litoměřice dorazil až k Praze, ale po katastrofální porážce Švédů u Nördlingenu ve dnech 5. a 6. září 1634 byl tento sbor z Čech stažen.

Následující období relativního klidu zbrání umožnilo provinciálu D. Kirchnerovi, aby rozšířil počet řádových domů v české provincii TJ. Nová kolej TJ vznikla předně v Kroměříži, stalo se tak 5. října 1635 péčí olomouckého biskupa kardinála Františka z Dietrichštejna a Kateřiny Alžběty Zoubkové ze Zdětína, která jako poslední svého rodu odkázala roku 1636 své veškeré jmění Tovaryšstvu Ježíšovu (v roce 1643 byla kroměříšská jezuitská kolej vydrancována Švédy a v zimě roku 1644 byla přenesena do Uherského Hradiště). Dne 12. března 1636 byla otevřena jezuitská rezidence v Klatovech (v květnu 1642 povýšená na kolej), a to díky císařskému plukovníkovi donu Martinovi de Hoeff-Huertovi, jenž daroval jezuitům v srpnu 1635 dva domy na klatovském náměstí (dodnes se v jednom z těchto domů zachovala lékárna s původním jezuitským vybavením); stav klatovské koleje TJ provinciál Kirchner prověřoval při návštěvě města v září 1636. Ve stejném roce vřítival provinciál Kirchner rezidenci TJ v Hradci Králové, vzniklou roku 1634 předsídlením jezuitské rezidence ze Žampachu (založené zde roku 1629). Velice provinciál Kirchner usiloval o uvedení jezuitů do dolnoslezské metropole Vratislavi (Slezské vévodství náleželo do roku 1742 k zemím Koruny české), což se setkávalo s vytrvalým odporem jejich evangelických měšťanů. Kirchner zavítal do Vratislavi na podzim roku 1637 cestou z inspekce koleje TJ v Hlohově; s podporou císaře Ferdinanda III. docílil, že se první dva příslušníci Tovaryšstva Ježíšova usídlili ve Vratislavi v křižovníckém klášteře u kostela sv. Matěje 20. února 1638; vratislavská jezuitská kolej U Panny Marie na Písku tu však vznikla až 1. července 1646.

K zásluhám provinciála P. Daniela Kirchnera přičítá jezuitský historiograf P. Jan Schmidl zavedení nového řádového exercicia (duchovního cvičení), řečeného „concionium in triclino (setkání v jídelně)“, jakož i péči o výuku katechismu. O rozhojnění počtu katechetů se interestoval v zájmu vystupování „generální rekatolizace“ českých zemí sám císař Ferdinand III., jenž podle historiografa Schmidla nařizoval vlastnoručními listy 24. března 1637 pražskému arcibiskupovi kardinálu Arnoštu hraběti Harrachovi a 30. března téhož roku jezuitskému provinciálu P. Danielu Kirchnerovi, aby se katechismu v Praze učily děti netoliko

Dokončení na str. 9

O ČEM SE MLUVÍ

V reakci na informace, které v nedávných dnech přinesla některá média v souvislosti se závazky agentury Instep, jež fungovala při Filozofické fakultě UP (např. MfDnes 28. 4.: *Univerzita sčítá škody po lektorovi*, MfDnes 6. 5.: *Interpol shání tvůrce univerzitních projektů*), zaslal P. Whittaker, bývalý lektor FF UP, dopis rektorce UP. Současně požádal redakci Žurnálu UP, aby jej jako otevřený dopis zveřejnila:

Vážená paní rektorko,

rád bych Vám tímto poděkoval za jediný pozitivní výrok, který jste pronesla na adresu Instepu v reportáži ČT. S ohledem na nesmyslné výroky, které v této reportáži zazněly, považuji za velice důležité uvést několik skutečností na pravou míru.

1. V září roku 2004 jsem podal na FF UP Olomouc výpověď.

2. V dopise, který jsem ke své výpovědi přiložil, jsem popsal kroky, které jsem učinil k tomu, abych dořešil stávající závazky vůči univerzitě, a uvedl na sebe kontakt. Během následujících 8 měsíců děkan FF UP kontakt nikomu neposkytl a nedal ani nijak najevo, že zná způsob, jakým je možné se se mnou zkontaktovat.

3. Od děkana FF UP jsem obdržel dopis, ve kterém souhlasí s mou rezignací a děkuje mi za práci, kterou jsem pro univerzitu vykonal. Kopii tohoto dopisu přikládám.

4. Šest týdnů po mém odchodu fakulta provedla inventarizaci na pracovišti Instep, během které se jí nepodařilo dohledat majetek v hodnotě 36 000 Kč. 18 z 20 položek na seznamu chybějícího majetku bylo natolik zastaralých, že dnes již nemají žádnou hodnotu.

5. Fakulta zadržela můj osobní majetek, především vědecké publikace, které jsem měl uložené ve své kanceláři.

6. Olomoucká policie během mé nepřítomnosti kontaktovala mou ženu. Ta jí předala kontaktní adresu. Od té doby uplynul měsíc a policie ani Interpol mě doposud nekontaktovaly.

Vyjádření děkana Filozofické fakulty UP

Děkan Filozofické fakulty UP byl požádán paní rektorkou UP a redakcí Žurnálu UP, aby se vyjádřil k dopisu pana Paula Whittakera, který byl datován v Lucemburku dne 11. 5. 2005 a odeslán k rukám paní rektorky. Děkan FF UP děkuje paní rektorce UP za fyzické předání dopisu a Žurnálu UP za jeho elektronické zpřístupnění. K rukám děkana FF UP zmíněný dopis paní rektorce či e-mailové sdělení pana P. Whittakera zaměstnancům Filozofické fakulty (z 13. 5. 2005) panem Whittakerem doručeny nebyly, a to ani ve fyzické ani v elektronické podobě. Byl jsem informován zprostředkovaně. Snad i zde je doložena skutečnost, že některé z kroků pana Paula Whittakera a INSTEPu byly vedení FF UP sdělovány v nepřímé a zprostředkované podobě.

Pro upřesnění sdělují, že pan Paul Whittaker působil na FF UP v Olomouci od roku 1991 na Katedře anglistiky a amerikanistiky, nejdříve jako lektor, později jako odborný asistent. Naposledy mu byla pracovní smlouva prodloužena v květnu roku 2000 a to do 31. 8. 2005. Od června roku 2001 do 31. 3. 2003 pobíral pan Paul Whittaker jako jediný zaměstnanec Filozofické fakulty individuální smluvní mzdu refundovanou z grantových zdrojů Evropské unie.

Po nástupu do funkce děkana FF UP, ke dni 1. 2. 2003, jsem požádal pana Paula Whittakera, aby k mým rukám předložil informace vážící se k aktivitám INSTEPu pro rok 2003 a následně pro rok 2004. Dokumentace vážící se k letům 2001 a 2002 mi nebyla zprostředkována. K 1. 4. 2003 byl pan Paul Whittaker děkanem FF UP převeden do úvazku odborného asistenta 1,0 a z toho vyplývajícího finančního ohodnocení v podmínkách Filozofické fakulty UP. V rámci úvazku odborného asistenta

Rektoři olomoucké univerzity...

v kostelích, ale i na náměstích a v ulicích a aby jezuitští novicové a scholastikové byli za tím účelem vysíláni na vsi (což se vzápětí vsuktu dělo, a to i v Olomouci).

Úřad představeného české provincie TJ zastával P. Daniel Kirchner do 11. února 1638, kdy jej vystřídal v čele této provincie P. Martin Stredonius (Středa); pater Kirchner setrval něco přes rok po Stredoniově boku jako jeho konzultor a admonitor a jako spirituál domu profesů TJ v Praze na Malé Straně. Dne 25. března 1639 se P. Daniel Kirchner ujal jako rektor řízení koleje

7. V současné době se o celou záležitost stará můj právní poradce, který mne bude zastupovat ve všech dalších jednáních s univerzitou.

Velice nerad se zabývám objasňováním záležitostí spojených s majetkem, který byl nahlášen jako chybějící teprve po mém odchodu, kdy jsem již za něj nenesl odpovědnost. Nicméně, abych napomohl co nejrychlejšímu ukončení celé záležitosti a jejímu vysvětlení, přikládám podrobný popis jednotlivých položek, které byly uvedeny na seznamu chybějícího majetku sestaveném fakultou. Rád bych zde však zmínil nedostatky, které se v seznamu objevují. Seznam obsahuje položky, které:

1. tvoří součást technického vybavení, jehož existenci nikdo nepopírá,

2. byly již v minulosti nahlášeny jako chybějící,

3. nikdy netvořily součást majetku používaného na pracovišti Instep,

4. používaly se na dalších pracovištích fakulty.

Na seznamu také figuruje položka, která vyvolala úsměv na mé tváři (bohužel jako jediná v celé situaci) – skříň dvoukřídla. Představuji si, jak prchám z Univerzity Palackého s dvoukřídlovou skříňí nacpanou zastaralou technikou na zádech a Interpol je mi v patách. Už slyším jak jednotlivá zastoupení Interpolu rozdávají instrukce: „Vykašlete se na Ládna! Zapomeňte na pašeráky drog! Whittakerovi se podařila další úžasná dvoukřídla skříňová loupež!“

zajišťoval pan Paul Whittaker – dle sdělení vedoucího katedry – každý semestr výuku čtyř až pěti dvouhodinových kurzů. „Od zimního semestru 2003, vzhledem k činnosti pana Whittakera jakožto ředitele INSTEPu, se podle dohody kurzy konají blokovým systémem.“

Vycházejí z jednání s panem Paulem Whittakerem, která se udála po mém nástupu do funkce děkana, a ze zacilení aktivit INSTEPu, požádal jsem pana Paula Whittakera, aby vzávil, do jaké míry je činnost INSTEPu identická s pedagogickým a vědeckým posláním FF UP

Dle sdělení vedoucího katedry pan Paul Whittaker čerpal v průběhu letních měsíců roku 2004 řádnou dovolenou. Poslední informace, kterou jsem v tomto směru obdržel, zněla: „Pokud víme, v poslední době se zdržoval v Africe a je s ním nesnadná komunikace.“

Dne 16. 9. 2004 podal pan Paul Whittaker návrh na rozvázání pracovního poměru s FF UP. Děkan FF UP převzal e-mailem dodaný návrh prostřednictvím Personálního oddělení FF UP dne 20. 9. 2004. Dle sdělení ze dne 21. 9. 2004: „Dr. Grygarová oznámila, že prostřednictvím e-mailové pošty oznámil pan Paul Whittaker, že ukončí poměr ke dni 30. 9. 2004. Protože čerpal veškerou dovolenou v délce 40 dnů za rok 2004 a k 30. 9. 2004 má nárok na dovolenou v délce 30 dnů, 10 dnů dovolené má přečerpáno. Je povinen je vrátit ve mzdě.“ Pracovní poměr byl rozvázán dohodou (21. 9. 2004) ke dni 30. 9. 2004. O měsíc později, ke dni 31. 10. 2004 byla na základě konzultace s Právním oddělením UP a v souladu s příkazem kvestora provedena inventarizace majetku INSTEPu pověřenou inventarizační ko-

Dokončení ze str. 8

TJ v Brně, přičemž dozíral i na náležitý provoz jezuitské koleje v Kroměříži, vedené tehdy jejím prvním rektorem P. Jiřím Leonem. Krátce po návratu z inspekční cesty do Kroměříže dne 17. října 1740 brněnský pater rektor Daniel Kirchner, jak sděluje jezuitský historiograf P. Jan Schmidl, „apoplexia tentatus mortuali sudore maduit (mrtvicí zachvácen zail se smrtelným potem)“; byl uložen na lůžko a na věčnost byl povolán 18. října 1740 během svého nočního spánku.

Prof. J. Fiala, CSc.

Z Olomouce jsem však bohužel „prchal“ v pět let staré Škodovce, což není vozidlo příznačné pro zkušené kriminální živly, které honí Interpol.

Doufám a pevně věřím, že se nám podaří společně zabránit tomu, aby se v tisku objevovaly další nesmyslné výroky a budeme schopni se opět vrátit k pořádné práci, která mi jistě půjde mnohem lépe od ruky, budu-li mít k dispozici své vědecké publikace.

Budete-li mít jakékoli další dotazy, obraťte se prosím na mého právního zástupce: Mgr. Martin Brudný, Advokátní kancelář Enenk, Vyroubal & partneři, v. o. s., e-mail: martin.brudny@nextra.cz, tel.: 596 114 195, 595 136 365, fax: 596 114 195.

S úctou

P. Whittaker, v Lucemburku, 11. 5. 2005

Stanovisko rektorky UP

P. Whittaker se ve zveřejněném otevřeném dopise, který mi byl adresován, brání proti výroky v médiích. Z pohledu druhé strany se k merit věci může podrobně vyjádřit Filozofická fakulta, která se řešením sporných záležitostí zabývá. Abych se s celým případem seznámila, vyžádala jsem si od prof. I. Bartečka, CSc., děkana FF UP, podklady.

Vzhledem k tomu, že dopis se dotýká záležitostí, které jsou předmětem trestního řízení, postoupila jsem zmíněný otevřený dopis Policii ČR jako jeden z podkladů pro jejich šetření.

Prof. J. Mačáková, CSc., rektorka UP

misí. Inventarizace byla učiněna poté, když prostory INSTEPu nebyly řádně předány. Inventarizační zápis, porovnávací účetní evidenci a zjištěný fyzický stav, konstatoval manko ve středisku 2990 INSTEP ve výši 387 050 Kč. Jelikož skříň, v níž měla být uložena část chybějících položek, byla nalezena vyložená, bylo podáno Policií ČR oznámení o poškození věci a podezření z krádeže.

Ve věci vydání osobního majetku pana Paula Whittakera bylo postupováno na základě doporučení Právního oddělení UP cestou využití zadržovacího práva, a to až do podání vysvětlení ze strany pana P. Whittakera k chybějícím položkám. Kontaktní adresa na pana Paula Whittakera (Lucemburk) byla děkanovi FF UP poskytnuta paní Jarmilou Whittakerovou ke dni 24. 3. 2005.

Vyjádření pana P. Whittakera k položkám registrovaným inventarizační komisí bylo odesláno k rukám tajemníka FF UP s datem 12. 5. 2005 právním zástupcem pana P. Whittakera z Ostravy. Právní zástupce sděluje, že k tomu nemohlo dojít dříve, „neboť teprve počátkem května se pan Whittaker vrátil ze služební cesty v Liby“.

V současnosti jsou činěny kroky k dořešení případu.

Ivo Barteček, děkan FF UP

Evropský úřad pro výběr pracovníků (EPSO) organizuje následující otevřená

výběrová řízení

sestavující ze zkoušek s cílem vytvořit rezervní seznam kandidátů pro nábor

– konferenčních tlumočnicků se zařazením do třídy A*9 pro český jazyk, otevřené výběrové řízení EPSO/AD/8/05;

– překladatelů se zařazením do třídy A*12 (vedoucí oddělení v oblasti překladů), otevřené výběrové řízení EPSO/AD/7/05;

– překladatelů se zařazením do třídy A*9 (vedoucí oddělení v oblasti překladů), otevřené výběrové řízení EPSO/AD/6/05;

– pomocných překladatelů se zařazením do třídy A*5, otevřené výběrové řízení EPSO/AD/5/05 pro český, estonský, litevský, lotyšský, maďarský, maltský, polský, slovenský a slovenský jazyk.

Podrobné informace viz <http://europa.eu.int/epsos>.

Volební švejkovina – nebo radši změna systému?

Docent T. Opatrný v minulém čísle ŽUP nazval švejkováním chování úřadů akademické obce při nepovedených volbách do akademických senátů. Ve volbách – nevolbách, kdy subjekty volebním právem obdařené toto právo už předem odhazují jako bezcenné. Na což pak odstoupí senát, jehož povinností je zorganizovat volbu pro další období, reaguje onou švejkovinou – dvě první kola s povinným kvórum účasti nechá proběhnout systémem aby se vik zákona nažral a koza akademické netečnosti zůstala celá.

Akademické volby nejsou jedinou situací, vyvolávající otázky o smysluplnosti toho, co nazýváme poměrně mlhavým pojmem demokracie. Začneme konstatováním tvrdých fakt: Voliči dávají svým chováním najevo, že možnost volit nepovažují za hodnotu; podobně jako při volbách do akademických senátů si počínají i ve volbách do Senátu ČR. Procenta účastněných jsou v obou případech truchlivě nízká.

Už od počátku 90. let mne zneklidňuje otázka, která se mi zdá být zásadní; rozhodně významnější než mnoho jiných, které se v této souvislosti formulují. Má smysl považovat za demokratický systém, který lidé (demos) odmítají konzumovat? Před 150 lety bylo úsilí o uzákonění všeobecného volebního práva hlavním proudem boje za demokracii. Dnes se zdá být přitažlivost možnosti volit vyčerpána; podle volebních statistik je tato přitažlivost vyčichlá jako levandule v šatníku

po prababičce. Senát ČR je díky tomu v podstatě houfem samozvanců s průměrně desetiprocentní legitimitou; ty by měla normálně mít 51–100 %. Dolní komora parlamentu k tomuto stavu také úspěšně směřuje. Proč to politikům nevadí? Nebo si říkají – jako v roce 1953 partajni byrokraté v NDR po lidových nepokojích – že lid zklamal svou stranu a vládu?

Vrátím-li se k truchlivým statistikám akademických senátních voleb, rozhodně mi nepřipadá jako řešení, budou-li zrušena kvóra dnes volby komplikující. Taková kosmetická úprava vůbec neřeší podstatu věci – kterou je volební lhostejnost akademických obcí. Vidím řešení jinde – a pokusím se naznačit cestu k němu.

Rízení akademických institucí, řekněme fakult a univerzit, je kombinací moci získané volbou a moci získané jmenováním. Akademické senáty vedle vědeckých rad, například. Senáty se volí (s velkými porodními bolestmi), členy vědecké rady děkan nebo rektor jmenují. Jistě jsou přitom vedeni snahou sestavit orgán fungující; jinak si zadělá na potíže. Vědecká rada je analogií úřednické vlády.

Nestálo by za to přehodnotit náplně řídicích akademických orgánů a poskytnout relativně větší prostor orgánům jmenovaným? Proč lidem vnucovat něco, oč nemají zájem – dávajíc to najevo bojkotem voleb? Můj názor není útokem na demokracii; ta totiž není

ničím jednoznačně definovaným; do Říma vede více cest. Stačí porovnat představu americkou a evropskou. Jsem zastáncem strategie řízení, v níž je moc svěřována lidem nikoli podle politických klíčů, ale podle hledisek odborných. S heslem nemáme právo zklamat své voliče se oírle žongluje; parlamentní strany jsou voleny jenom zlomkem procent, jimiž se přitom ohánějí; nad mrtvými dušemi nevolících voličů se zatahuje závoj partajního předstírání.

Bude se mi namítat, že odborníci na řízení státu vlastně neexistují. Přesto se je pořád pokoušíme vybrat. Myslím, že úsilí teoretiků na řízení státu by se mělo místo neplodného mudrování o látání stávajících dřevých systémů řízení soustřeďovat na otázky kontroly. Jak zařídít, aby se manažerovi vyplatilo chovat se mravně? Aby nekradl? Aby bylo pro něho osobně výhodnější odvozovat své blaho od blaha jim řízeného celku?

Začal jsem senátem, měl bych jim taky skončit. Bude-li i nadále považována jeho existence za účelnou, budíž složen ze zástupců všech pracovníků podle průměrného počátečního klíče. Konkrétní osoby nechť dodají pracoviště; lidé dole pracující nejlépe vědí, kdo je kdo. Tam je možné předepsat tajnou volbu. Demokracie neodumře tím, že krabice od bot s otvorem ve víku budeme používat zase jen pro ukládání bot.

Prof. S. Komenda, LF UP

...A PŘÍŠTÍ TÝDNY...

21. DUBNA–9. ŘÍJNA

Jaro v botanické zahradě. Denně mimo pondělí 10.00–15.30 hod., v sobotu a neděli 10–16 hod. Botanická zahrada PŘF UP (U botanické zahrady).

3. ČERVNA–4. ČERVNA

X. pracovní sympozium Českého sdružení intervenčních radiologů při RS ČLS JEP. Park hotel Všemina, Slušovice. Pořádá České sdružení intervenčních radiologů při RS ČLS JEP, Radiologická klinika LF UP a FN Olomouc.

4. ČERVNA

Rockový maraton. U-klub, 20 hod.

7. ČERVNA

Absolventský koncert V. Horáka. UC UP, Kaple Božího Těla, 18 hod.

8. ČERVNA

Dr. iur. M. Tamm (Právnická fakulta Univerzity v Rostocku): **Úvod do německého občanského práva.** Přednáška. Aula PF UP, 9.30 hod.

8. ČERVNA–30. ČERVNA

Andersen 1805–2005. Výstava u příležitosti 200. výročí narození H. Ch. Andersena. **Galerie Zbrojnice, IČ UP, Biskupské nám. 1, Olomouc.** Denně kromě soboty a neděle od 9 do 17 hod.

9. ČERVNA

Prof. M. Takeda: Recent Developments in Spectral Interference Microscopes. Přednáška. Velký sál Společné laboratoře optiky PŘF UP (tř. 17. listopadu 50a), 14 hod.

13. ČERVNA

Půdvečer lidových písní a skladeb olomouckého autora Z. Fridricha. UC UP, Kaple Božího Těla, 18.30 hod.

14. ČERVNA

Pěvecký koncert J. Černohorské. UC UP, Kaple Božího Těla, 18 hod.

15. ČERVNA–18. ČERVNA

XIX. hematologické dny s mezinárodní účastí. Klášterní Hradisko Olomouc.

-red-

Ad) Volební švejkovina – nebo radši změna zákona?

Pan docent Opatrný ve svém článku Volební švejkovina – nebo radši změna zákona? (ŽUP č. 28) má pravdu v tom, že nízká účast při volbách do akademických senátů je znakem špatných mravů a že volit je výsada a ten, kdo se jí říká, nezaslouží si než pohrdání a diktaturu. Další tvrzení jsou však z kategorie mýtů, které opakujeme tak dlouho, až jim sami uvěříme.

Prvním z nich je názor, že studenti nechodí k volbám a kazí to nám, disciplinovaným a uvědomělým akademickým pracovníkům. Například nahlédnutím do výsledků prosincových voleb do AS LF UP zjistíme, že studentů sice opravdu volilo méně než akademických pracovníků, ale jen asi o čtyři procenta. Navíc i jejich účast přesáhla nutnou třicetiprocentní hranici a volby nebylo nutno opakovat.

Dalším mýtem je, že nám kdosi zvenku nařizuje něco, co se rozhodně nedá splnit. Pro volby do univerzitního a fakultního senátu skutečně platí kvórum stanovené zákonem o vysokých školách. Na dnešní dobu je zbytečně přísné (15 %, resp. 30 %), nikoliv však nedosažitelné. Důkazem jsou opět výsledky posledních voleb do senátů LF či PdF (účast přes 32 %) i nedávných voleb do AS UP na většině fakult. Mnohem horší je, že nejsme schopni dodržet

volební řady, které nám nikdo nevnutil a které jsme si vytvořili sami, jak se opět ukázalo při posledních volbách do senátu univerzity.

Zyklí jsme si k senátním volbám přistupovat s předem stanovenou hypotézou o tom, že jsou v zásadě neproveditelné, a pak jen dělat vše pro její potvrzení. Nevysvětlujeme smysl senátů akademické obce a zejména studentům, nenavrhujeme dostatek kandidátů a nepřesvědčujeme je, aby svou kandidaturu vzali vážně a pokusili se oslovit voliče. Volby nepropagujeme, kandidátní listiny schováváme po úředních deskách, volby samé skrýváme do nevhodných časů a prostor, s výsledky manipulujeme podle potřeby a nakonec si odhlasujeme, že je vše v pořádku. Švejkuje se ještě se chválíme, jak je elegantní uspořádat volby v časných ranních hodinách v odlehle části města.

Je skutečně nejjednodušší tlačít parlament ke zrušení kvóra. Když se nám to podaří, už příští univerzitní senát může být zvolen během pěti minut za úsvitu v holicím sklenku. Senátoři s mandátem od pár (desítek) voličů pak zvolí rektora a schválí miliardový rozpočet. Znatkům a fraškám bude jednou provždy odzvoněno.

Mgr. P. Kurfürst, LF UP

Jak se vyhrává v tvrdé konkurenci velký koláč aneb Bez (jaké) práce nejsou koláče?

V posledních číslech Žurnálu UP se vede diskuse o vyšší „tabulkových“ platů zaměstnanců UP, a především jejich pedagogů. Některé argumenty, které zde zazněly zejména v příspěvku pana kolegy Opatrného v posledním čísle Žurnálu, mne ale přivedly k poznání, že někteří zaměstnanci vidí svou roli na UP poněkud jinak, než ji vnímám já (a snad někteří kolegové).

Proto bych chtěl sobě a především panu kolegovi Opatrnému položit několik otázek:

1. Jaká je primární role pedagoga (předpokládám, že kdo na vysoké škole učí, nebude pohoršen tím, že je z této kategorie řadím) na vysoké škole?

2. Má být získávání grantových projektů v první řadě zdrojem odměn pro řešitele a suplováním celkového nedostatku financí, nebo má především přispívat například k větší mobilitě vyučujících a studentů, popřípadě k dovybavení jednotlivých pracovišť?

3. Jsou podmínky pro získávání projektů a výzkumnou činnost stejné pro všechny obory, nebo bychom měli brát v úvahu (například již při dělení rozpočtu mezi fakulty), že některá pracoviště již svým zaměřením jsou v této oblasti značně znevýhodněna?

4. Jak mám motivovat odborníka z praxe, například oborového didaktika (ten je především výborný učitel a my ho budeme v souvislosti s chystanou reformou školství potřebovat), aby nastoupil na vysokou školu s tím, že mu nabídneme nižší ohodnocení za jeho práci?

5. Je opravdu normální, aby kolega s titulem docenta byl hodnocen hůře než učitel na základní škole tak, jak to uvádí doktor Klapal?

Na závěr ještě dvě poznámky:
– před nedávnem jsem se vážně zamýšlel nad úlohou odborů na vysoké škole, ale právě názory vyslovené v diskusi k vyšší platů na naší univerzitě mne nutí k zamýšlení, kde bychom asi byli nyní s výší příjmů, kdyby právě zástupci odborového svazu a senátu nemohli jednat s představiteli vedení fakult a univerzity;
– domnívám se, že aktivity mimo vyučování a běžnou vědeckou činnost (přes vedení grantů, plnění dalších pracovních povinností, popřípadě vedlejší pracovní poměry zaměstnanců) se musí v dlouhodobém horizontu negativně projevit mimo jiné také v kvalitě výuky.
Mgr. M. Polák, Ph.D., PdF UP